

महाराष्ट्र को-ऑप क्रेडिट न्यूज

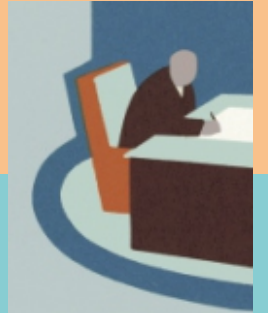
MAHARASHTRA CO. OP. CREDIT NEWS

वर्ष १४ वे | अंक १० वा | ऑगस्ट २०१८ | किंमत : ₹ २० | एकूण पृष्ठे ३६ |

सहकार चळवळीला वाहिलेले, पतसंस्थांच्या सर्वांगीण उन्नतीसाठी प्रयत्नरत असलेले मार्गदर्शनपर मासिक

पतसंस्थांना आयकर कायदा २६९, ८०, जीएसटी, पी एफ, या विषयावर अर्थमंत्री मा. श्री. पियुषजी गोयल, केंद्रीय मंत्री मा. श्री. नितीनजी गडकरी, गिरनार पतसंस्थेचे अध्यक्ष आमदार. मा. श्री कृष्णा खोपडे यांच्या माध्यमातून निवेदन सादर करताना राज्य फेडरेशनचे अध्यक्ष श्री. काका कोयटे, कार्याध्यक्ष. श्री. राजूदास जाधव बुलढाणा अर्बनचे सीईओ डॉ. सुकेश झंवर, नागपूर जिल्हा संघाचे श्री. राजेंद्र घाटे, श्री. रविंद्र सातपुते, श्री. एस यू शर्मा, श्री. आशिष मुखीम (सीए) व उपस्थित मान्यवर.

राज्य फेडरेशनच्या दीपस्तंभ पुरस्काराचे वितरण कार्यक्रमाचे निमंत्रण विधानपरिषदेचे सभापती ना. श्री. रामराजे निंबाळकर यांना देताना राज्यफेडरेशनचे अध्यक्ष श्री. काका कोयटे व खजिनदार श्री. दादाराव तुपकर

चअरमनँ आफ द मंथ सिरिज

राज्यस्तरीय प्रशिक्षण शिबीर

महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन

पुरस्कृत राज्यस्तरीय आदर्श पतसंस्था पुरस्कार २०१८

मंगळवार दि. २५ सप्टेंबर व बुधवार २६ सप्टेंबर २०१८

स्थळ - हॉटेल ड्रिम लॅन्ड, महाबळेश्वर

महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन पुरस्कृत राज्यस्तरीय आदर्श पतसंस्था पुरस्कार २०१८

महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन हि फक्त पतसंस्थांसाठी कार्यरत असणारी राज्यस्तरीय शिखर संस्था आहे. पतसंस्थांचे विविध प्रश्न समस्या अडचणी शासन दरबारी मांडणे, त्यांचा पाठपुरावा करणे. पतसंस्थांच्या विकासासाठी व त्यांच्या कामकाजाची गुणवत्ता वाढावी यासाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविले जातात. मेळावे, आंदोलने, मोर्चा, सहकार यात्रा, सहकार आरती अशा विविध मार्गांचा प्रसंगानुरूप अवलंब करून पतसंस्थांना बळकटी देण्याचे काम केले जाते.

सहकारी पतसंस्था आपल्या स्वबळावर आपले कामकाज चालवितात त्यांना शासनाचे कोणत्याही प्रकारचे सहकार्य लाभत नाही. याचबरोबर बदलते आधुनिक तंत्रज्ञान, वाढती स्पर्धा, सामाजिक, राजकीय, आर्थिक आणि सहकार क्षेत्रातील घडामोडींचा पतसंस्थांच्या कार्यभारावरही प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष परिणाम होत असतो. या सर्वांचा समतोल साधून पतसंस्था आपले कामकाज करतात. सभासदांची विश्वासार्हता वाढवितात, नफा मिळवितात, आपल्या ग्राहकांचा विकास साधतात आणि प्रगतीचे शिखर गाठतात. अशा राज्यातील पतसंस्था इतर पतसंस्थांसाठी **Roll Model** ठराव्यात यासाठी राज्य फेडरेशनच्या वतीने सर्व विभागातून राज्यस्तरीय आदर्श पतसंस्था पुरस्कार २०१८ घोषित करण्यात आलेला आहे.

विभागीय पुरस्कार

- १) कोकण – मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग
- २) नाशिक – नाशिक, धुळे, नंदूरबार, जळगाव, अहमदनगर
- ३) पुणे – पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर
- ४) औरंगाबाद – औरंगाबाद, जालना, परभणी, हिंगोली, बीड, नांदेड, उस्मानाबाद, लातूर
- ५) अमरावती – अमरावती, बुलडाणा, अकोला, वाशिम, यवतमाळ
- ६) नागपूर – नागपूर, वर्धा, भंडारा, गोंदिया, चंद्रपूर, गडचिरोली

वरील प्रत्येक विभागात खालील प्रमाणे गट तयार करण्यात आलेले आहेत.

प्रथम क्रमांक द्वितीय क्रमांक तृतीय क्रमांक	गट क्र. १ = १ ते १० कोटी ठेवी असणाऱ्या संस्था	गट क्र. ३ = ५० ते १०० कोटी ठेवी असणाऱ्या संस्था	प्रथम क्रमांक द्वितीय क्रमांक तृतीय क्रमांक
प्रथम क्रमांक द्वितीय क्रमांक तृतीय क्रमांक	गट क्र. २ = १० ते ५० कोटी ठेवी असणाऱ्या संस्था	गट क्र. ४ = १०० ते त्यापुढील कोटी ठेवी असणाऱ्या संस्था	प्रथम क्रमांक द्वितीय क्रमांक तृतीय क्रमांक

वरील प्रत्येक गटात तीन पुरस्कार प्रदान करण्यात येतील.

राज्य पातळीवर दिशादर्शक कामकाज असणाऱ्या पतसंस्थांना राज्यस्तरीय पुरस्कारने सन्मानित करण्यात येईल. पतसंस्थांनी पुरस्कारासाठी प्रस्ताव खालील मुद्द्यांच्या आधारे माहिती तयार करून आवश्यक तेथे विस्तृत माहिती व आकडेवारी सादर करावी.	♦ एसएमएस बँकिंग सुविधा आहे काय ? ♦ कोअर बँकिंग प्रणाली आहे काय ? ? ♦ संस्थेने (Information Security Policy) तयार केली आहे काय ? ♦ इनवर्ड / आऊटवर्ड RTGS / NEFT ची सुविधा विद्यमान संगणक प्रणालीमध्ये आहे काय ? * संस्थेचे एटीएम आहे काय ?
♦ आर्थिक निकष :- (खालील आर्थिक आकडेवारी संस्थेच्या लेखापरिक्षकाकडून प्रमाणित करून पाठवावी.) १) गत तीन वर्षांची वाढ (व्यवसाय वृद्धीचा तक्ता जोडावा) २) मागील तीन वर्षांची थकबाकी ३) पतसंस्थेने केलेली गुंतवणूक (यादी जोडावी) ४) सन २०१६ -१७ व २०१७-१८ चे आर्थिक पत्रके	♦ संस्थेची वसुलीसाठी यंत्रणा – आपल्या पतसंस्थेत कर्जवसुलीसाठी कर्जवसुली व्यवस्थापन कशा प्रकारे होते. आपल्या वसुली प्रक्रियेबाबत माहिती विशद करावी. ♦ संस्थेचे सहकार चळवळीसाठीचे योगदान सहकार क्षेत्रात पतसंस्थांची संख्या मोठ्या प्रमाणावर आहे. सहकार हा प्रत्येक व्यक्ति विकासासाठी अनिवार्य आणि पतसंस्था हेच कार्य करतात. सहकार चळवळ सक्षम होणेसाठी तिचा प्रचार प्रसार करणेसाठी आपल्या संस्था सहकार चळवळीसाठी केलेल्या योगदानाबाबत सविस्तर माहिती द्या.
♦ आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर पतसंस्था सर्वांगीण विकासासाठी आर्थिक सक्षमतेबरोबरच पतसंस्थांच्या सभासदांसाठी विविध प्रकारचे तंत्रज्ञानाचा वापर केला जातो. आपल्या पतसंस्थेत कोणकोणत्या प्रकारचे तंत्रज्ञानाचा अवलंब केला जातो याची सविस्तर माहिती द्यावी. .	♦ संस्थेच्या ग्राहकांसाठी नाविन्यपूर्ण उपक्रमांची सविस्तर माहिती द्यावी.
♦ डेली कलेक्शन (योजना असल्यास) मोबाईल ॲपद्वारे होते काय	

प्रस्ताव – पतसंस्थांनी पुरस्कारासाठी आपले प्रस्ताव निकषाप्रमाणे दोन प्रतीत तयार करून ३१ ऑगस्ट २०१८ पर्यंत राज्य पतसंस्था फेडरेशन, पुणे येथील कार्यालयात पाठवावेत. (प्रस्ताव शुल्क १,०००/- + GST 18%)

महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन मर्या., व सहकार भारती सहकार प्रशिक्षण सहकारी संस्था मर्या., कराड

आयोजित

राज्यस्तरीय प्रशिक्षण शिबीर

मंगळवार दि. २५ सप्टेंबर व बुधवार २६ सप्टेंबर २०१८

स्थळ - हॉटेल ड्रिम लॅन्ड, महाबळेश्वर

नियोजित वेळापत्रक

२५ सप्टेंबर २०१८	२६ सप्टेंबर २०१८
सकाळी-१०.३० ते ११.३० नाव नोंदणी	सकाळी ०९.३० ते १०.०० नाष्टा
सकाळी-११.३० ते १२.०० उद्घाटन समारंभ	सकाळी १०.०० ते ११.३० व्याख्यान- ४
दुपारी- १२.०० ते १.३० व्याख्यान - १	सकाळी ११.३० ते ०१.०० व्याख्यान - ५
दुपारी- १.३० ते २.३० भोजन	दुपारी ०१.०० ते ०२.०० भोजन
दुपारी- २.३० ते ४.०० व्याख्यान - २	दुपारी ०२.०० ते ०३.३० पुरस्कार समारंभ
सायं- ४.०० ते ५.३० व्याख्यान - ३	दुपारी ३.३० राज्य फेडरेशनची २९ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा
सायं- ५.३० ते ७.०० परिचय व विश्रांती	
	सूचना : पान क्र. ३२ वर नजरचुकीने २९ व ३० सप्टेंबर असा प्रशिक्षणाचा दिनांक झालेला असून तो २५ व २६ सप्टेंबर २०१८ असा वाचावा.

प्रति व्यक्ती रक्कम रु. ३,२००/- + GST 18% = (A/c Room)

- ♦ अनिवासी (प्रति व्यक्ती) रक्कम रु. २,२००/- + GST 18%
- ♦ वाहन चालक शुल्क - प्रति वाहन चालक रु. १,८००/- GST 18%
(चालकाची निवास व भोजन व्यवस्था)
- ♦ सर्व रूम ३ किंवा ४ बेडचे आहेत. निवास व्यवस्था शेअरींगमध्ये आहे.
- ♦ २ बेडची स्वतंत्र व्यवस्था हवी असल्यास मुळ शुल्कात १,२००/- + GST 18% अतिरिक्त शुल्क भरावे लागेल.
- ♦ प्रशिक्षण शुल्कामध्ये - प्रशिक्षण, पृष्ठाधार साहित्य, निवास, नाष्टा, भोजन, हाय टी, प्रशिक्षणाधीन प्रमाणपत्र
- ♦ दि. २४ सप्टेंबर व २७ सप्टेंबर निवास व्यवस्था हवी असल्यास परस्पर हॉटेलशी संपर्क साधावा.

- * नोंदणी १० सप्टेंबर २०१८ पर्यंत, जागा मर्यादीत असल्याने पूर्व नाव नोंदणी आवश्यक
- * तथापि २०० प्रशिक्षणाधीनी नोंदणी पूर्ण झाल्यास दि. १० सप्टेंबर पूर्वी सुध्दा नोंदणी बंद करण्यात येईल.
- * नोंदणी फॉर्म पान ३२ वर आहे. फेडरेशनच्या कार्यालयात अथवा ईमेलवर पाठवावा
Email - mafcocstrain90@gmail.com
- * २५ सप्टेंबर रोजी सकाळी १० ते ११ वा. रूम (चेक इन)
- * २६ सप्टेंबर रोजी सकाळी १०.०० वा. रूम (चेक आऊट)

Bank Details- Account Name - Maharashtra State Co.Op.Credit Societies Federation Ltd.

Bank Name - Kotak Mahindra Bank Branch - Prime Center, Shivaji Nagar, Model Colony, Pune - 411016

Account Number - 6512024794 RTGS/NEFT/IFSC - KKBK0001759

स्थळ - हॉटेल ड्रिम लॅन्ड, महाबळेश्वर (एस.टी स्टॅंडच्या मागे) फोन - ०२१६८-२६०२२८, २६००६०

बुलडाणा अर्बन को-ऑप.क्रेडीट सोसायटी मर्या., बुलडाणा, र.मं. २६७ (महटीस्टेट)
(संस्थेचे कार्यक्षेत्र :- महाराष्ट्र, राजस्थान, मध्यप्रदेश, छत्तीसगढ, गुजरात, अंदमान-निकोबार)

मुख्यकार्यालय :: सहकार सेतू, हुतात्मा गोरे पथ, बुलडाणा - ४४३ ००१ (महाराष्ट्र)
 भारतातील पहिली ISO - 9001 : 2000 व SA 8000 - 2002 मानांकित

॥ संस्थेची आर्थिक स्थिती ॥

- * एकूण ठेवी : ५४३३ कोटी
- * एकूण कर्ज : ४५२९ कोटी
- * एकूण सभासद : ७७२०००
- * एकूण शाखा : ४९८
- * एकूण गोदाम : ३००
- * सोने तारण कर्ज यादप : १०५० कोटी
- * कार्यक्षेत्र : महाराष्ट्र, राजस्थान, मध्यप्रदेश, छत्तीसगढ, गुजरात, अंदमान निकोबार, गोवा, आंध्रप्रदेश

॥ संस्थेचे प्रकल्प ॥

- * पुणे येथे सभासदांच्या पालकांसाठी वसतिगृह
- * उच्च शिक्षण घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी विशेष कर्ज योजना
- * तिरुपती (आंध्रप्रदेश) येथे भक्तनिकेतन
- * माहुर (जिल्हा नांदेड) येथे भक्तनिकेतन
- * बुलडाणा येथे १२५ मुलींकरिता छात्रनिकेतन सुविधा
- * ३०० वेअर हाऊस (ग्रेन बँक) * बुलडाणा गोरक्षण धाम
- ॥ नियोजित ॥**
- * जिवनसंध्या स्वर्गाभ्रम व वैदविद्यालय
- * ऑनकरेश्वर (म.प्र.) व शिर्डी येथे धर्मशाला

फोन नं. (०७२६२)२४२७०५, २४३७०५

www.buldanaurban.in ला भेट द्या Email :

buldanaurban@rediffmail.com

वैद्यकीय शिक्षण घेणारे विद्यार्थी तसेच वैद्यकीय व्यावसायिकांसाठी कर्ज पुरवठ्याची सुविधा

बुलडाणा अर्बन चॅरिटेबल द्वारा संचालित, विदर्भातील पहील निवासी शाला
सहकार विद्या मंदिर व कनिष्ठ विज्ञान महाविद्यालय,

विद्यानगरी, बिखली रोड, बुलडाणा

वर्ग १ ली ते १२ (विज्ञान शाखा)

ISO 9001 - 2000 Registered

वैशिष्टे

- ◆ बुलडाणा शहरापासुन ५ कि.मी.अंतरावर प्रदुषण विरहीत वातावरणात ३० एकराच्या विशालकाय परिसरामधील अनोखी शाला
- ◆ अत्याधुनिक उपकरणांनी सुसज्ज विशाल पुस्तकालय, पाठशाला, विशाल भोजन कक्ष, इंडोअर व आऊटडोअर स्टेडीयम व सुविधायुक्त सहकार विद्या मंदिर
- ◆ पोष्टीक भोजन तथा स्वास्थ रक्षा
- ◆ शैक्षणिक भ्रमण, आश्वासरोहण, गिर्यारोहण, नेमवाजी, स्विमिंग, स्केटींग, कराटे, संगीत, चलचित्र बाजी आणि खुप कवाडी...
- ◆ भारतीय संस्कृतीवर आधारित एक परिपूर्ण शिक्षण, जिथे आपला पाठ्य शिक्षण व नैतिक मुल्यांनी आपल्या सर्वांगीण विकासांमुळे एक आदर्श नागरीक बनू शकेल
- ◆ विद्यार्थी निवास :- विद्यार्थी व विद्यार्थीनींसाठी स्वतंत्र व्यवस्था

फोन नं. (०७२६२)२४२७०५, २४३७०५

www.sahakarvidyamandir.in

॥ विनीत ॥

सौ. कोमल झंवर

अध्यक्षा, बुलडाणा अर्बन, बुलडाणा

राधेश्याम चांडक

संस्थापक अध्यक्ष, बुलडाणा अर्बन, बुलडाणा

डॉ. सुकेश झंवर

चिफ मॅनेजिंग डायरेक्टर बुलडाणा अर्बन, बुलडाणा

सहकाराची समृद्ध परंपरा

बुलडाणा अर्बन

MAFCOCS
महाराष्ट्र को-ऑप.

क्रेडिट न्यूज

वर्ष १४ वे, ऑगस्ट २०१८

संपादकीय मंडळ

❖ अध्यक्ष ❖

ओमप्रकाश दादाप्पा तथा काका कोयटे

❖ संपादक ❖

विनोद कुलकर्णी

❖ कार्यकारी संपादक ❖

लक्ष्मणराव पाटील

❖ उपसंपादक ❖

सौ. अंजली गोपाळ पाटील

❖ सदस्य ❖

डॉ. शांतिलाल तेजमल सिंगी

अॅड. दीपक पटवर्धन

सौ. भारती राजेंद्र मुथ्या

सोमनाथ साळुबा गायकवाड

शरद रामचंद्र जाधव

❖ मुख्य कार्यकारी अधिकारी ❖

सौ. सुरेखा विजय लवांडे

ई-मेल : creditnews90@gmail.com

वेबसाईट : www.mafcoocs.com

7888281251

संपादकीय कार्यालय

क्रेडिट न्यूज विभाग

सुरक्षा भवन, प्लॉट नं. ९, इंडस्ट्रियल इस्टेट,

मुकुंदनगर, पुणे - ४११०३७,

अंतरंग

अध्यक्षीय मनोगत	७
संपादकीय	८
सहकारी संस्थांचे भवितव्य	९
प्रशिक्षण	१४
निर्णय प्रक्रिया कशी असावी?	१५
चेअरमन ऑफ द मंथ	१९
श्री. पियुष गोयल व नितीन गडकरी	
यांना सादर केलेले निवेदन.....	२१
परिपत्रक	२४
वीराचार्य पतसंस्थेच्या रौप्यमहोत्सवी.....	२८
पतसंस्था सर्व्हे फॉर्म.....	२९
नाव नोंदणी फॉर्म.....	३२

कृपया राज्य फेडरेशनचा खालील व्हाट्स ऑप
क्रमांक आपल्या माहिती व संपर्कासाठी

7888281251

प्रशासकीय कार्यालय

पत्रव्यवहार व संपर्क

सीटीसी क्र ११९/बी, प्रमिला अपार्टमेंट,

तिसरा मजला, 'लक्की' बंगलो शेजारी,

लक्की रोड, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर, पुणे ४११०१६

फोन : ०२०-२५६७३००८ / २५६७९००८

E-mail : mafcoocs90@gmail.com

या अंकातील लेखकांच्या मताशी संपादकसहमत असतीलच असे नाही.

‘महाराष्ट्र को-ऑप. क्रेडिट न्यूज’ हे मासिक मालक महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन लि.

यांचेसाठी मुद्रक व प्रकाशक सौ. सुरेखा विजय लवांडे यांनी श्री.जे. प्रिंटर्स प्रा.लि., सदाशिव पेठ, पुणे येथे छापून महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन लि., सुरक्षा भवन, १ला मजला, प्लॉट नं. ९, इंडस्ट्रियल इस्टेट, मुकुंदनगर, पुणे येथे प्रसिद्ध केले.

संपादक - विनोद कुलकर्णी

महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन लि.

संचालक मंडळ

♦ अध्यक्ष ♦

श्री. ओमप्रकाश दादाप्पा तथा काका कोयटे

♦ कार्याध्यक्ष ♦

श्री. राजुदास लक्ष्मणराव जाधव

♦ उपकार्याध्यक्ष ♦

श्री. सुदर्शन अंबादास भालेराव

♦ महासचिव ♦

डॉ. श्री. शांतीलाल तेजमल सिंगी

♦ खजिनदार ♦

श्री. दादाराव भाऊराव तुपकर

♦ संचालक ♦

श्री. वसंत नाथा शिंदे

श्री. प्रकाश गोपाळराव पोहरे

श्री. विनोद सुर्यनारायण कुलकर्णी

सौ. अंजली गोपाळ पाटील

श्री. सुरेश गणपत पाटील

श्री. शशिकांत बापुसाहेब राजोबा

श्री. सोमनाथ सालुबा गायकवाड

श्री. संग्रामसिंग दिलीपराव पाटील

श्री. राधेश्याम देवकिसन चांडक

श्री. भास्कर कृष्णा कोठावदे

श्री. चंद्रकांत श्रीरंग वंजारी

सौ. भारती राजेंद्र मुध्वा

श्री. सागर जंबु चौगुले

श्री. गोविंद मुरलीधर अग्रवाल

श्री. लक्ष्मणराव मारुती पाटील

श्री. शिरीष शंकरराव पुरोहित

♦ तज्ज्ञ संचालक ♦

श्री. दिपक मनोहर पटवर्धन

श्री. विजय नरसिंह देशमुख

♦ मुख्य कार्यकारी अधिकारी ♦

सौ. सुरेखा विजय लवांडे

ओमप्रकाश दादाप्पा तथा कक केयटे

अध्यक्षीय मनोगत

सहकारी बंधून् !

देशातील एकूणच बँका चळवळ सध्या संभ्रमावस्थेतून जात आहे. देशातील सर्व बँकांचा एन.पी.ए. ११ लाख कोटी रुपयांपर्यंत गेलेला आहे. हा एन.पी.ए. कमी होण्याची चिन्हे दिसत नाहीत. बँकांमधील भ्रष्टाचाराने तर उच्चांक गाठला आहे. दररोज नवनविन बँकांचे घोटाळे बाहेर येत आहेत. या बँकांना सरकारची मदत असल्यामुळे या बँका केवळ सुरू आहेत. परंतु सरकारने या बँकांवरील हात काढताच देशाची अर्थव्यवस्था खिळखिळी होईल त्यामुळे सरकारला या बँका वाचविणे भागच आहे.

अशा संभ्रमावस्थेत देशातील सहकारी बँकांची व पतसंस्थांची चळवळ आहे. सहकारी बँकांबाबतीत जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांचा उल्लेख करावा लागेल. महाराष्ट्रातील ३४ जिल्हा मध्यवर्ती बँकांमध्ये ८२६५ कोटी रुपयांचा एन.पी.ए. झालेला आहे. यामध्ये नाशिक, यवतमाळ, सोलापूर, बीड, बुलडाणा या बँका देशातील जिल्हा मध्यवर्ती बँकांच्या एन.पी.ए.च्या आकडेवारी टॉप ५ मध्ये आहे. या बँकांमध्ये अडकलेल्या पतसंस्थांच्या गुंतवणूकीमुळे पतसंस्था देखील अडचणीत येत आहेत.

या सर्व बँकांना वाचविण्याचा देशपाताळीवर व राज्य पाताळीवर केंद्र सरकार व राज्य सरकार यांच्याकडून प्रयत्न चालू आहेत. परंतु राज्यातील पतसंस्थांच्या चळवळीला कोणत्याही प्रकारचा दिलासा केंद्र सरकार व राज्य सरकार यांच्याकडून दिला जाताना दिसत नाही. आतापर्यंत अनेक प्रयत्न करून देखील केंद्र सरकार व राज्य सरकार याबाबतीत उदासिनच आहे. असे नाईलाजाने म्हणावे

लागते. नुक्तेच महाराष्ट्र सरकारने सहकारी पतसंस्थांकरीता सहकार कायद्यात नविन स्वतंत्र प्रकरण समाविष्ट केले. या नविन कायद्यान्वये सहकारी पतसंस्थांसाठी नियामक मंडळ अस्तित्वात येणार आहे. त्यामुळे पतसंस्थांना दिलासा मिळण्याऐवजी सहकारी पतसंस्था आणखीच अडचणीत येण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे.

सहकारी पतसंस्थांच्या वसुली कायद्यात गतिमानता आणण्यासाठी राज्यभर आंदोलने देखील केली गेली. परंतु ही गतिमानता आणणे तर दूरच राहिले याउलट राज्य सरकारने थकबाकी वसुलीवर घेण्यात येणारा सरचार्ज कमी करताना राज्यातील सर्वच फेडरेशनचे उत्पन्न कसे कमी होईल अशा प्रकारचे परिपत्रक काढलेले आहे. या परिपत्रकामुळे राज्यातील तालुका फेडरेशन, जिल्हा फेडरेशन, राज्य फेडरेशनला वसुलीचे काम करणे अतिशय अवघड होणार आहे. त्यामुळे वसुली अधिकाऱ्यांची संख्या कमी होऊन त्यांचा परिणाम पतसंस्थांचा एन.पी.ए. वाढण्यावर होऊ शकतो. वरील सर्व परिस्थितीचा विचार करता आपल्यालाच आपली चळवळ प्रामाणिकपणे प्रयत्न करून सुदृढ करावी लागणार आहे. या दृष्टीने दि. १६ जुलै २०१८ झालेल्या संचालक मंडळाच्या सभेमध्ये 'सहकार जागृती यात्रा' काढण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. या 'सहकार जागृती यात्रेचे' स्वरूप कसे असावे या विषयी राज्यातील पतसंस्था कार्यकर्त्यांनी आपली मनोगते महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशनच्या कार्यालयात पोस्टाने अथवा ई-मेल द्वारे पाठवावी ही विनंती.

विनोद कुलकर्णी

संपादकीय

प्रतिकूल परिस्थितीत पतसंस्थांपुढे स्थान टिकविण्याचे आव्हान

सध्या बाजारपेठेची असलेली स्थिती, केंद्र सरकारने गेल्या चार वर्षात घेतलेल्या विविध निर्णयामुळे झालेले चांगले-वाईट परिणाम, खासगी, पेमेंट, स्मॉल फायनान्स, ऑनलाईन फायनान्स यांच्याकडून देण्यात येणाऱ्या सुविधा, त्यांच्याबरोबर पतसंस्थांना करावी लागणारी स्पर्धा, कायद्यातील तरतुदींमुळे स्पर्धा करताना येणारी मर्यादा लक्षात घेता पतसंस्था चळवळीसाठी प्रतिकूल परिस्थिती असून स्पर्धेत स्थान टिकविण्याचे आव्हान आहे. त्यासाठी सर्वांनी एकत्र येऊन प्रयत्न केल्यास पतसंस्थाही या स्पर्धेत आपले स्थान भक्कम करू शकतात.

सध्याच्या काळात चांगल्या कर्जदाराचा अभाव, थकित कर्जखात्यांची नफ्यातून करावी लागणारी तरतूद, नफ्यावरील आयकर भरणा यासर्व बाबींचा परिणाम पतसंस्थांवर झालेला आहे. त्याचबरोबर इतर आव्हानेही आहेत ते पेलण्यासाठी पतसंस्था चळवळीच्या कार्यपद्धतीत आमूलाग्र बदल होणे आवश्यक आहे. त्यादृष्टीने लवकरात लवकर कायद्यामध्ये काही बदल करावे लागतील. त्यासाठी एक अभ्यास गट तयार करावा लागेल. या गटाने समाजातील सर्व क्षेत्रातील व्यक्तींशी, समुहाशी चर्चा करून, संपर्क करून पतसंस्थांना स्पर्धेत टिकून राहण्यासाठी काय करणे गरजेचे आहे. कोणते बदल अपेक्षित आहेत. तातडीचे बदल कोणते? दीर्घकालीन उपाययोजना कोणत्या? त्यासाठीचा अॅक्शन प्लॅन असा अहवाल तयार करणे गरजेचे आहे. तो अहवाल शासनदरबारी देऊन त्याचा पाठपुरावा करण्यासाठी,

चर्चा करण्यासाठी प्रयत्न केले पाहिजेत. केवळ ऑनलाईन कामकाज केल्याने, मोबाईल ॲप्लिकेशन, एटीएम सुविधा दिल्याने पतसंस्था स्पर्धेत टिकून राहील हे म्हणणे थोडे धाडसाचे होईल. यामुळे कामकाजात सुलभता येईल परंतु स्पर्धेत स्थान निर्माण करायचे असेल तर स्पर्धकांच्या तुल्यबळ सर्व सुविधाही द्यावा लागतील. १७ व्या घटनादुरुस्तीप्रमाणे सहकारी कायद्यात आमूलाग्र बदल झाले आहेत. पण स्पर्धेत टिकण्यासाठी ते पुरेसे नाहीत. संचालकांच्या सहभागावर, सहकार्यावर व सकारात्मक वागणुकीवर कोणत्याही संस्थेचे यश अवलंबून असते. त्यासाठी संचालकांना व्यवस्थापनाच्या विविध क्षेत्राची माहिती देणे आवश्यक आहे. पुढील दहा वर्षांनंतर पतसंस्थांचे स्थान काय असेल किंवा असावे? हा विचार करून त्यादृष्टीने पतसंस्था चळवळीसाठी काम करणाऱ्यांनी पाऊले टाकली पाहिजेत. संस्थेच्या संख्यात्मक व गुणात्मक विकासासाठी जे जे करणे आवश्यक आहे ते ते करण्याची जबाबदारी त्या त्या संस्थेच्या संचालक मंडळाचीही आहे. जबाबदारीची जाणीव ठेवून कार्य करताना आपण विश्वस्त आहोत, ही भूमिका विसरून चालणार नाही. सद्यस्थितीत सहनशीलता, आर्थिक चारित्र्य जोपासणे, निर्णयशक्ती बळावणे या बाबी पाळणे, वाढवणे आवश्यक आहे. प्रतिकूल परिस्थिती असली तरी त्यावर सर्वांच्या सहकार्याने मात करणे शक्य असून त्यादृष्टीने प्रत्येकाने आपला हातभार देणे गरजेचे आहे.

सहकारी संस्थांचे भवितव्य

नागरिकांनी एकत्र येऊन आर्थिक योगदान करून सहकारी तत्वांवर आर्थिक संस्था उभी करणे व या संस्थेमार्फत सभासदांच्या वैयक्तिक, व्यावसायिक अडचणी दूर करण्यासाठी अर्थ सहाय्य करणे किंवा पतपुरवठा करणे हा खरा सहकारी संस्थांचा उद्देश आहे. हेच खरे उद्दिष्ट आहे.

सहकारी संस्थांचे दोन प्रकार -

- १) कृषि पतपुरवठा सहकारी संस्था
- २) बिगरशेती पतपुरवठा सहकारी संस्था

बिगरशेती पतपुरवठा सहकारी संस्था बिगरशेती पतपुरवठा सहकारी संस्था ग्रामपातळीपासून शहरपातळीपर्यंत कार्यरत असतात. तथापि कृषि पतपुरवठा सहकारी संस्था विशेषतः ग्रामीण भागात व तालुका पातळीवर प्रभावीपणे कार्य करत असतात.

तसं पाहिलं तर सहकारी बँक व सहकारी संस्था या आर्थिक व्यवसाय करतात. जनतेकडून ठेवी स्वीकारणे व गरजू लोकांना या ठेवींमधून कर्जपुरवठा करणे म्हणजे आर्थिक व्यवसाय करणे होय. कोणत्याही आर्थिक व्यवसायात उत्पन्न मिळविण्याचा सर्वात मोठा व प्रभावी स्रोत म्हणजे कर्ज विभाग होय. कर्ज विभाग अत्यंत संवेदनशिल असल्यामुळे गैरव्यवहार आर्थिक घोट्याळे यांना हा विभाग सहज बळी पडू शकतो. यामुळे संस्थेचे आर्थिक आरोग्य निक्केळ आजारापासून (अनियमित व थक्कावित कर्ज खाती) ते गंभीर आजार (अनुत्पादित व बुडित खाती) मध्ये परावर्तीत होऊ शकते. सहकारी संस्था आर्थिक दृष्ट्या सक्षम, सक्षम व सशक्त रहावी यासाठी संस्थाचालकांनी काळजी घेतली पाहिजे. म्हणूनच कर्ज विभागाचे कार्य शिस्तीने नियमनियमावलीनुसार होणे आवश्यक आहे. पतसंस्थांमधील कर्ज खाती व्यवस्थित,

एनपीएच्या चारही श्रेणीतील करणे आपल्या सर्व कर्जखात्यांबाबतीत लागू पडतात क याची शहानिशा करावी. आर्थिकआरोग्याची सत्य स्थिती लक्षात येईल. सहकारी संस्थांचे विशेषतः पतसंस्थांचे आर्थिकआरोग्य चांगले राहण्यासाठी पुढील बाबींचा प्राधान्याने व सकारात्मकदृष्टीने विचार करावा लागेल. जेणेकरून व्यवस्थापकीय व प्रशासकीय व्यवस्थेमध्ये बदल घडविणे शक्य व सोपे होईल. सर्व प्रथम पतसंस्थांच्या व्यावसायिक व आर्थिकव्यवहारासाठी असलेले प्रस्थापित नियम, नियमावली, तत्त्वे, शिस्त, आदेश व मार्गदर्शकतत्त्वे यांचा आढावा घेऊन सद्यस्थितीला पोषक ठरतील अशा सुधारणा व दुस्स्ती करून बदल करणे आवश्यक आहे.

नियमित व आरोग्यदायी राहण्यासाठी कर्ज मागणी अर्ज स्वीकृतीपासून कर्जमंजुरीपर्यंत व कर्जमंजुरीपासून कर्जवाटपापर्यंत आणि त्यानंतरही कर्ज नियम नियमावलीचे काटेकोरपणे पालन करून कर्ज खात्यांवर योग्य नियंत्रण ठेवल्यास कर्जखाती अनियमित ते अनुत्पादित श्रेणीत जाणार नाहीत. यामध्ये थोडीसी जरी चूक झाली किंवा हलगर्जीपणा वा निष्काळजीपणा राहिला अथवा केला

तर कर्जखाते अनियमित अवस्थेतून हळूहळू अनुत्पादित खाते होणार हे निश्चित समजावे.

खर्जखाते अनियमित अवस्थेमध्ये, अनियमित अवस्थेमधून थक्काकीमध्ये थक्काकी अवस्थेमधून अनुत्पादित अवस्थेमध्ये आणि अनुत्पादित बुडित खात्यामध्ये कसे जाते याबद्दल सविस्तर माहिती घेऊया...

एन.पी.ए. - १

कर्जमागणी अर्ज स्वीकरल्यानंतर मागणी अर्जाची छाननी कळजीपूर्वक व मार्गदर्शक तत्वांनुसार केली जात नाही. त्यामुळे कर्जमागणी अर्ज स्वीकृतीयोग्य आहे किंवा नाही याची निश्चिती होत नाही. कर्जप्रकरणासाठी आवश्यक असलेले सर्व कागदपत्र व दस्तावेज कर्जमागणी अर्जासोबत जोडले जात नाहीत. अर्जदार ही सज्जान, सक्षम व कायदेशीर व्यक्ती म्हणजेच लीगल एटिटी आहे काय याची खात्री केली जात नाही. अर्जदार एकाच व्यक्ती (इंडिविज्युअल), समुह (ग्रुप) नोंदणीकृत भागीदारी संस्था (रजिस्टर्ड पार्टनरशिप फर्म) नोंदणीकृत कंपनी (रजिस्टर्ड कंपनी) किंवा नोंदणीकृत सहकारी संस्था (रजिस्टर्ड को-ऑपरेटिव्ह सोसायटी) आहे काय याचीही खातरजमा केली जात नाही. अर्जात दिलेल्या पत्त्यावरच अर्जदार रहातो का तसेच त्याचा व्यवसाय दिलेल्या पत्त्यावर चालू आहे का आणि गट किंवा सर्व्हे नंबरमधील शेतीची मालकी अर्जदाराकडेच आहे का याचीही खातरजमा केली जात नाही. या शेतीवर व इतर स्थावर मिळकतीवर कर्जबोजा किंवा कुणाचा हक्क आहे का या संबंधी वकिलाचे कायदेशीर मत घेतले जात नाही. मशिनरी वाहने, अवजारे व सर्व प्रकारचे पशुधन यांची मालकी अर्जदाराकडेच आहे याचीही खात्री केली जात नाही. अशाही स्थितीमध्ये कर्जमंजूरीसाठी पाठविल्यास व कर्ज मंजूर झाल्यास वरील बाबी कर्जखाते अनियमित होण्यास कारणीभूत होतात. कर्जखाते एनपीए होण्याची ही पहिली पायरी होय. म्हणजेच एनपीए १ अवस्था होय.

एन.पी.ए. - २

आदर्श व मान्यताप्राप्त नियमनियमावलीनुसार कर्ज

प्रकरण मंजूर करण्यायोग्य आहे काय तसेच ज्या कारणासाठी कर्ज मागणी केली आहे ते कारण किंवा तो प्रकल्प तांत्रिकदृष्ट्या योग्य व आर्थिकदृष्ट्या टिकऊ स्वस्वाचा आहे काय याची मीमांसा किंवा सखोल तपासणी म्हणजेच अप्रेंजल केले जात नाही. यामुळे कर्जखाते अनुत्पादित होऊ शकते. हा एनपीएचा दुसरा टप्पा.

एन.पी.ए. - ३

विभागीय किंवा मुख्य कार्यालयाकडून कर्ज प्रकरणासंबंधी मंजूरीपूर्व निर्देशित केलेल्या निरीक्षणांची पूर्तता केली जात नाही किंवा केलेल्या लेखी चौकशीला समाधानकारक उत्तर दिले जात नाही. तसेच निदर्शनास आणून दिलेल्या त्रुटी दूर केल्या जात नाहीत. नाबार्ड सहकार खाते व शिखर बँक यांचे आदेश व मार्गदर्शनपर सूचना यांची काटेकोर अंमलबजावणी केली जात नाही. कर्जवाटप करण्यापूर्वी कर्जमंजूरी पत्रातील शर्ती व अटी यांची परिपूर्ण पूर्तता केली जात नाही. विशेषतः कर्ज दस्तावेजसाठी योग्य मूल्यांचे स्टॅम्प पेपर किंवा बाँड वापरले जात नाहीत. सर्व कर्ज दस्तावेजांवर कर्जदार व जामीनदार यांच्या सह्या घेतल्या जात नाहीत. तारणाच्या प्रकरानुसार योग्य मूल्यांचा स्टॅम्प पेपर वापरून नजर गहाण खत किंवा स्थावर गहाण खत यांची निबंधकाकडे नोंदणी केली जात नाही. तसेच सिटी सर्व्हे किंवा आणि ७, १२ उतारा यावर कर्ज बोजा नोंदविला जात नाही. म्हणजेच या सर्व बाबतीत अनास्था दाखविणे, निष्कळजीपणाने कमात टाळाटाळ करणे या सर्व अवस्था म्हणजे एनपीए-३ होय.

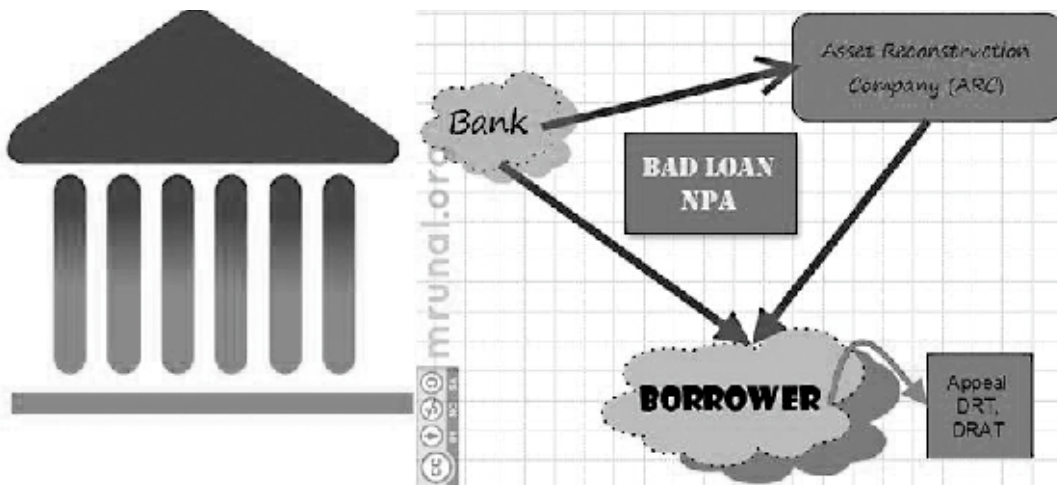
एन.पी.ए. - ४

कर्जवाटप केल्यानंतर शर्तीनुसार निश्चित केलेल्या ठराविक कालावधीनंतर तारणांची तपासणी केली जात नाही. दिलेल्या पत्त्यावर व्यवसाय चालू असल्याबद्दलची खात्री केली जात नाही. शर्ती व अटीनुसार कर्ज रकमेची हप्त्याने किंवा एकाकमी वसुली याबाबत प्रामाणिक प्रयत्न केले जात नाहीत किंवा त्यासाठी गांधीयाने पाठपुरावा केला जात नाही. संस्थेचे जिल्हा बँकेचे शिखर बँकेचे तपासनीस तसेच शासकीय सहकार खात्याचे

वरील विवेचनाचा गांभीर्याने विचार केला असता असे दिसून येते की, सर्वसाधारणपणे रक्कम रुपये दहा लाखापर्यंतच्या अनुत्पादित खात्यामधील वसुलीसाठी जेवढे प्रामाणिक प्रयत्न केले जातात तेवढे प्रयत्न दहा लाखावरील अनुत्पादित खात्यामधील वसुलीसाठी प्रयत्न केले जात नाहीत. मागील काही वर्षांपासून बऱ्याच सहकारी संस्थांमध्ये विशेषतः पतसंस्थांमध्ये मोठ्या प्रमाणात आर्थिकघोटाळे होऊन या संस्था बंद पडल्याच्या बातम्या प्रसिद्ध होत आहेत. अर्थात यात आश्चर्य वाटण्यासारखे काहीही नाही. कारण असे आर्थिकघोटाळे होऊ देण्यात संस्थांचे संचालक मंडळ, पदाधिकारी व प्रशासन प्रमुख जबाबदार असल्याचे शासकीय तपासणीत आढळून आले आहे. शिवाय अशा घोटाळ्यास हीच

याचा स्पष्ट अर्थ असा होतो की ज्या संस्था बंद पडल्या त्यांचे संचालक, पदाधिकारी, प्रशासन प्रमुख व कर्जविभाग प्रमुख, तपासनीस लेखा परिक्षक, शाखा व्यवस्थापकयांना वर उल्लेखिलेल्या चारही एनपीए अवस्था होण्याच्या करणांची पूर्ण माहिती व ज्ञान असते. नुसती माहिती होती असे नव्हे तर व्यवस्थापन व प्रशासन किंवा सभासद यामधील प्रभावशाली व्यक्तींचाच इशाऱ्यावरून व दबावाखाली आर्थिक घोट्याळे झालेले आहेत हे सहकर खाते व पोलीस यांनी केलेल्या तपासातून दिसून आले आहे.

सहकारी संस्थांची संख्या विचारात घेतली असता आर्थिक घोटव्यामुळे बंद पडलेल्या संस्थांची संख्या टक्केवारीत कमी दिसत असली तरी ज्या संस्था कार्यरत आहेत त्यांनी आर्थिक आरोग्याची मनापासून तपासणी करावी. एनपीएच्या चारही श्रेणीतील करणे आपल्या सर्व कर्जखात्यांबाबतीत लागू पडतात व याची शहानिशा करावी. आर्थिक आरोग्याची सत्य स्थिती लक्षात येईल. सहकारी संस्थांचे विशेषतः पतसंस्थांचे आर्थिक आरोग्य चांगले राहण्यासाठी पुढील बाबींचा प्राधान्याने व सकारात्मक दृष्टीने विचार करावा लागेल. जेणेकरून

श्रमं एव जयते ।

कर्मवीर मल्टिस्टेट

कर्मवीर भाऊराव पाटील मल्टिस्टेट को.ऑप. क्रेडिट सोसायटी लि. जयसिंगपूर

राधाबाई रोड, ९ वी गल्ली, जयसिंगपूर ४१६१०१ जि. कोल्हापूर
फोन : (०२३२२) २२८३५३, २२८३५४ Email: karmaveerjsp@hotmail.com

महाराष्ट्र व कर्नाटकातील एक अग्रगण्य मल्टिस्टेट संस्था

सांपत्तिक स्थिती ३१.३.२०१८

● सभासद संख्या	: १२५१४
● वसुल भाग भांडवल	: ६ कोटी २४ लाख
● निधी	: ३१ कोटी ८६ लाख
● ठेवी	: ३७२ कोटी
● येणे कर्ज	: २३० कोटी
● गुंतवणूक	: १८१ कोटी
● खेळते भांडवल	: ४२७ कोटी

आकर्षक व्याज दर

● सेव्हिंग	४%
● सुपर सेव्हिंग	६%
● किमान ४६ दिवस	७.५%
● १८१ दिवस मुदत ठेव	८%
● १ वर्षे पूर्ण ते ५ वर्षांपर्यंत मुदत ठेव (मासिक/ तिमाही व्याज घेण्याची सोय)	८.५%
● स्पेशल मुदत ठेव ३६५ दिवस	९%
● ३ वर्ष पूर्ण ते ५ वर्षांपर्यंत मुदत व पुर्नगुंतवणूक	८.५%
● ५ वर्ष पूर्ण ते ७ वर्षांपर्यंत	८.७५%
● कर्मवीर ठेव (दामदुपट)	८ वर्षे
१ वर्षे पूर्ण ते पुढे ज्येष्ठ नागरिकांना	०.५% वाढीव दर

आम्ही राहतो
'अपडेट' कारण...

आम्ही जाणतो तुमच्या गरजा...

CORE BANKING

SMS BANKING

MOBILE BANKING

RTGS / NEFT

AEPS

श्रीधर चंदोबा सागर चौगुले भाऊसोा सुर्यवंशी

मॅनेजर

व्हा. चेअरमन

चेअरमन

सौजन्यपूर्ण
सेवेसाठी
२७ शाखांची
शृंखला...

* संचालक मंडळ *

प्रा. डी. ए. पाटील
भरत गाट
भाऊसोा पाटील

बाबासोा हुपरे
आदिनाथ किर्णीगे
सौ.ज्योत्स्ना नांदणे

अरविंद मजलेकर
अनिल भोकरे
सौ.सुरेखा मलिकवाडे

भुपाल गिरमल
रमेश पाटील
राजाराम शिंदे

विजय आवटी
कुमार पाटील
पांडुरंग काळे

रावसोा पाटील
सुकुमार पाटील
शिवाजी कोळी

व्यवस्थापकीय व प्रशासकीय व्यवस्थेमध्ये बदल घडविणे शक्य व सोपे होईल.

सर्व प्रथम पतसंस्थांच्या व्यावसायिक व आर्थिक व्यवहारासाठी असलेले प्रस्थापित नियम, नियमावली, तत्वे, शिस्त, आदेश व मार्गदर्शक तत्वे यांचा आढावा घेऊन सद्यस्थितीला पोषक ठरतील अशा सुधारणा व दुस्स्ती करून बदल करणे आवश्यक आहे.

असे सुधारित नियम अधिककडक असावेत.

- अशा सुधारित नियम नियमावलींचे पालन न करणाऱ्या किंवा त्यांचे भंग करणाऱ्या कोणत्याही श्रेणीतील कर्मचाऱ्यास तसेच संचालक मंडळातील पदाधिकारी किंवा संचालक यांना जबरदस्त शिक्षा करण्याचे प्रावधान असावे.
- संस्थेच्या शाखेतील विभागीय कार्यालयातील तसेच मुख्य कार्यालयातील कर्मचारी, अधिकारी यांची दर तीन वर्षांनी बदली करावी.
- किमान सलग दहा वर्षे भागधारकसभासद असलेल्या व सर्व वार्षिकसभेस उपस्थित असलेल्या व्यक्तीलाच संचालक मंडळाचे सदस्य होता येईल अशी नियमात दुस्स्ती करावी.
- सलग किंवा खंडित अशा एकूण पंधरा वर्षे कालावधीसाठीच संचालक किंवा पदाधिकारी पदावर सभासद रहाता येईल अशी नियमात दुस्स्ती करावी.
- राज्यातील सर्व पतसंस्थांमधील व्यवस्थापक पदामधील नेमणूक महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग किंवा राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन यांचे मार्फत करावी.
- या पदावर नेमणूक केलेल्या व्यक्तीची सेवा बदलीपात्र व कर्ममस्वस्वी असावी. तसेच व्यवस्थापकाची दर तीन वर्षांनी दुसऱ्या सक्षम पतसंस्थेत समकक्ष पदावर बदली करावी.
- प्रत्येक पतसंस्थेची तपासणी जिल्हा बँकेकडून दर तीन महिन्यांनी शिखर बँकेकडून दर सहा महिन्यांनी केली जावी. वार्षिक लेखा परिक्षर शासकीय लेखा परिक्षककडून केले जावे. या लेखा परिक्षण अहवालात त्रैमासिक व अर्धवार्षिक तपासणीतील

निरिक्षणांची समाधानकारक दोषदुस्स्ती पतसंस्थेने केली किंवा नाही याचा खास उल्लेख असावा.

- सहकारी संस्था कयदा व नियम यामध्ये तरतूद असली तरच उपाध्यक्ष, जनसंपर्क संचालक व इतर पदाधिकारी यांची नियुक्ती करावी.

अर्थात व्यवस्थेमध्ये करण्यासाठी या क्षेत्रात कम करणाऱ्या या लोकांमध्ये विशेषतः संस्था चालकांमध्ये जबरदस्त इच्छाशक्ती हवी. तथापि पतसंस्थांमध्ये घडलेल्या आजपर्यंतच्या विविध घटना व प्रसंग यावरून असे जाणवते की जबरदस्त सोडाच साधी इच्छासुद्धा या संस्था चालकांमध्ये होणार नाही व याच पतसंस्थांमध्ये आर्थिक व्यवहार संशयास्पद व बनावट आढळून आले तरीदेखील याबाबतीतची जबाबदारी निश्चित करण्यात नाही. कयदेशीर करवाई देखील करण्यात येत नाही. शासनामध्ये देखील ईच्छाशक्तीचा अभाव प्रकटाने जाणवतो असेच सर्वसामान्य जनतेस म्हणावयाची वेळ आली तर त्यात आश्चर्य वाटण्यासारखे काहीही नाही.

व्यवस्थापन व मोठ्या प्रमाणावर कर्ज घेतलेल्या प्रभावशाली व्यक्ती यांचे आपसात अर्थपूर्ण जवळचे संबंध असल्यामुळे पतसंस्थांच्या प्रशासनास नियमाप्रमाणे कयद्याच्या चौकटीमध्ये राहून कमकज करणे अवघड जाते. हा महत्वाचा घटक पतसंस्थांच्या आस्तित्वास व व्यावसायिक प्रगतीस मारक ठरत आहे.

पतसंस्थांचे भवितव्य खरोखरीच उज्ज्वल व्हावयाचे असेल व समाज आणि जनता यांचेमध्ये आदराचे व आपलेपणाचे स्थान निर्माण करायचे असेल तर बरील सूचनांचा गांभीर्याने व सकारात्मक दृष्टीने विचार करून व्यवसाय व व्यवहार यासाठी अंमलबजावणी केली तर पतसंस्थांचे भवितव्य निश्चितच उज्ज्वल होईल याबद्दल तीळमात्र शंक नाही.

– विजय देशपांडे

(सहकारी संस्था सल्लागार व प्रशिक्षक)

प्रशिक्षण

आपल्या देशामध्ये सहकाराला सुस्वात होऊन जवळपास ११४ वर्ष झाले. १९०४ ला पहिली सहकारी संस्था स्थापन करण्यात आली. तो काळ पारतंत्र्याचा होता. पहिली सहकारी संस्था देखील महाराष्ट्रीयन व्यक्तीनेच स्थापन केली. ती देखील गुजराथमध्ये 'अन्योन सहकारी (बडोदा) मंडळी' या नावाने संस्थेला सुस्वात झाली. त्याचे संस्थापक कै. कन्नठेकरजी होते. लोकांच्या गरजा ओळखून त्या पूर्ण करण्याच्या दृष्टीकोनातून संस्थेची स्थापना केली जात होती. सुस्वातीच्या काळात ग्रामीण भागात शेतकऱ्यांना शेतीसाठी लागणारे साहित्य, अवजारे या संबंधी संस्था स्थापन झाल्या. सहकाराचे मुख्य उद्दिष्ट्य म्हणजे शेतकऱ्याला, कृषकऱ्याला 'सावकराच्या पाशातून मुक्त करणे हे होते.

महाराष्ट्रामध्ये १९६० ला सहकारी कायदा अस्तित्वात आला. त्यानंतर कालांतराने परिस्थितीनुसार त्यामध्ये बदल होत गेले. देशपातळीवर पहिल्यांदाच सहकार हा विषय केंद्र सरकारच्या यादीमध्ये आला व त्याकरीता ९७ वी घटना दुस्स्ती देखील करण्यात आली. 'सहकारी संस्था' स्थापना करण्याचा अधिकार घटनेत करण्यात आला.

महाराष्ट्रामध्ये सहकार स्थापन झाला, रूजला १०० वर्षात अनेक सहकारी संस्था अस्तित्वात आल्या कालांतराने त्यामध्ये दोष देखील निर्माण झाले. सहकार क्षेत्रात महान व्यक्ती होऊन गेल्या पद्मश्री विठ्ठलराव विखे पाटील, धनंजयराव गाडगीळ, वैकुंठभाई मेहता, सहकार भारतीचे संस्थापक लक्ष्मणराव इनामदार, यशवंतराव चव्हाण, वसंतदादा पाटील अशी अनेक सहकार महर्षी महाराष्ट्रात होऊन गेले. त्यांनी महाराष्ट्र 'सुजलाम् सुफलाम्' केला. अनेक संस्थांच्या माध्यमातून विकासाची गंगा महाराष्ट्रात आणली. विविध संस्था जसे कार्यकारी, दुग्ध, मच्छीमार, गृहनिर्माण, पतसंस्था, नागरी सहकारी बँक, जिल्हा बँक, राज्य सहकारी बँक, सुतगिरण्या, साखर कारखाने इत्यादी अनेक सहकारी संस्था आल्या आणि महाराष्ट्र समृद्ध केला.

९७ व्या घटना दुस्स्तीमध्ये या सर्व सहकारी संस्था व्यवस्थित चालल्या पाहिजे, प्रगती झाली पाहिजे म्हणून 'प्रशिक्षण' हा विषय त्यात अंतर्भूत करून सर्व सहकारी संस्थांच्या सभासदांना, संचालकांना व सेवकांना प्रशिक्षण घेणे बंधनकारक केले. तेव्हा पासूनच प्रशिक्षणाचा विषय चर्चेत आल्यामुळे 'महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन मर्या.', मुंबई देखील त्याकडे गांभीर्याने पाहून राज्यातील १६००० पतसंस्थांना प्रशिक्षित करण्याकरीता प्रशिक्षणाची योजना तयार केली आहे. त्यानुसार 'शिखर संस्था' दर्जा असलेली व विद्यमान सहकार परिषदेचे अध्यक्ष नामदार श्री. शेखरजी चरेगांवकर (राज्यमंत्री दर्जा) यांनी स्थापन केलेली व 'सहकार भारती सहकार प्रशिक्षण संस्था' या संस्थेशी करार करून भविष्यात सर्व पतसंस्थांना प्रशिक्षण देण्याचा कार्यक्रम राज्य पतसंस्था फेडरेशनचे अध्यक्ष मा. श्री ओमप्रकाश दादाप्पा तथा काका कोयटे व सर्व पदाधिकऱ्यांनी व संचालकमंडळींनी निश्चित केला आहे. त्यानुसार पतसंस्थांच्या विषयानुसार व कर्मचाऱ्यांच्या श्रेणीनुसार नियोजन करण्यात आले असून शिर्डी, अहमदनगर येथील राज्य फेडरेशनचे 'सहकार प्रशिक्षण व संशोधन मंदिरात' घेण्याचे ठरविले आहे. प्रत्येक महिन्याच्या दुसरा व चवथ्या शनिवार - रविवार हे वर्ग होतील.

तसेच प्रशिक्षण हे सर्वापर्यंत पोहचविण्याच्या दृष्टीने राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात संस्थांची तयारी असल्यास तालुक्यात देखील प्रशिक्षण घेण्याची तयारी राज्य फेडरेशनने केली आहे. यामध्ये तज्ञ प्रशिक्षक मार्गदर्शन करणार आहेत. तसेच विविध विषयांच्या नोट्स देखील देण्याचा मानस आहे. राज्यातील सर्व पतसंस्थांनी या प्रशिक्षणाच्या कार्यक्रमात सहभागी होऊन सहकार्य करावे हि विनंती.

सुदर्शन भालेराव

प्रशिक्षण प्रमुख

महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन मर्या.,

निर्णय प्रक्रिया कशी असावी ?

जेव्हा जेव्हा व्यवस्थापक व्यवस्थापनाचे काम करतो, त्यावेळी तो ते काम निर्णय घेऊन करतो. तसेच दैनंदिन जीवनात देखील वारंवार प्रत्येकाला निर्णय घ्यावे लागतात. व्यवस्थापकचे आयुष्य म्हणजे निर्णय घेण्याची हमीची प्रक्रिया आहे. व्यवस्थापकचे अधिकार मुख्यतः निर्णय घेण्यासाठी आणि घेतलेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी योग्य दिशेने होते आहे की नाही हे सतत पाहण्यासाठीच असतात असे म्हटले तरी वावगे ठरणार नाही. सध्याच्या स्पर्धेच्या युगात व्यवस्थापकांची भूमिका जास्तच जबाबदारीची आहे. नवीन आव्हाने पेलणे, सभोवतालच्या परिस्थितीचे अवलोकन करून त्याप्रमाणे वारंवार निर्णय घेऊन त्याची अंमलबजावणी होत असताना प्रभावशाली संदेशवहन यंत्रणा प्रस्थापित करून संस्थेच्या उद्दिष्टपूर्तीकडे लक्ष ठेवणे गरजेचे आहे. निर्णय घेण्याचे कार्य व्यवस्थापनाच्या सर्व कृतींशी निगडित असते. व्यवसाय संस्थेतील प्रत्येक विभागात हे चालते. प्रत्येक विषयाशी त्याचा संबंध असतो.

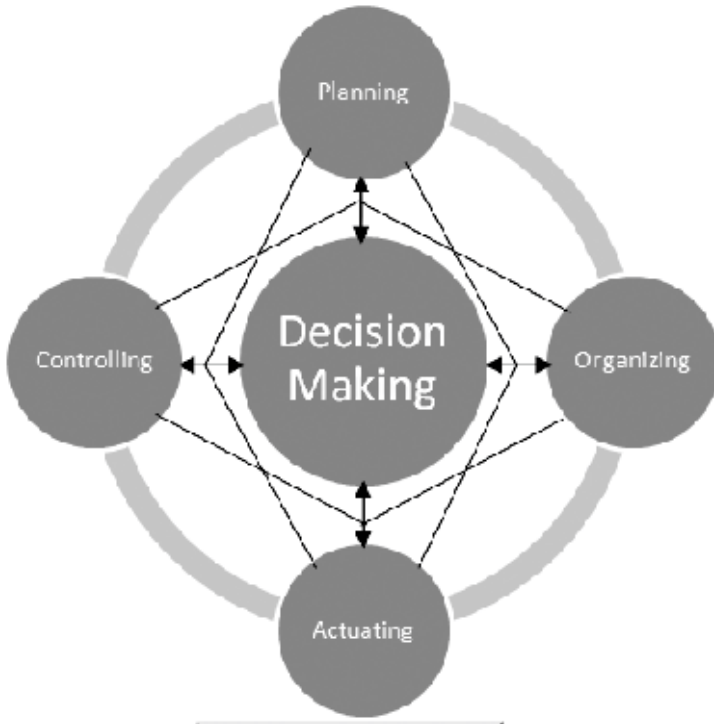
निर्णयाविना व्यवस्थापन म्हणजे पाठीच्या कण्याशिवाय असलेला माणूस होय. उत्कृष्ट निर्णय घेणे, हे नियोजनाच्या कार्यात जितके महत्वाचे आहे तितकेच संघटन, संचालन, नियंत्रण या इतर व्यवस्थापकीय कार्यांमध्येही महत्वाचे आहे. प्रत्येक क्षेत्रात निर्णय घेण्याला फार महत्त्व आहे. तसेच सध्याच्या स्पर्धेच्या युगात उत्कृष्ट निर्णय घेणे फार महत्वाचे आहे. तसेच व्यवसायाची वाढ होण्याच्या दृष्टिकोनातून त्यात सर्वांच्याच हिताचा विचार करून निर्णय घेणे फार महत्वाचे बनले आहे.

निर्णय घेण्याची वैशिष्ट्ये :

१) निर्णय घेणे म्हणजे अनेक पर्यायांमधून उत्कृष्ट

निर्णय घेत असताना वेळेला महत्त्व देणे गरजेचे आहे. यात माहिती मागविण्याकरिता पर्यायांची निवड करणे, यामुळे थोडसा लागण्याची शक्यता असते. तेच कार्य द्रुतगतीने होणे आवश्यक असते. म्हणजेच वेळेत निर्णय घेणे सोईचे आहे. निर्णय घेताना मिळालेल्या माहितीच्या आधारे त्याचे विश्लेषण व सदसद्विवेकबुद्धी यांचे किती महत्त्व असते आणि अंतःस्फूर्ती व निर्णयशक्ती यांना कितीपत वाव असतो, हे सांगणे कठीण आहे. या सर्व बाबी व्यक्ती व्यक्तीवर अवलंबून असतात. त्यांच्या निर्णयाच्या प्रकराप्रमाणे व प्राप्त परिस्थितीचा विचार केला असता वारंवार त्या बदलतात. म्हणूनच निर्णय घेणे हे शास्त्र नसून ती एक कला आहे. असे अनेकदा मानण्यात येते. त्यासाठी वारंवार निर्णय घेणाऱ्या व्यक्तीने संबंधित ज्ञानात भर टाकणे व वेगवेगळ्या प्रकारचे अनुभव अभ्यासात घेऊन निर्णय घेणे योग्य होईल.

पर्यायाची निवड केलेला पर्याय निवडणे, म्हणजेच निष्कर्षाप्रत येणे, निर्णय घेणे म्हणजे उपलब्ध असलेल्या पर्यायी कृतींमधून जास्तीत जास्त उत्कृष्ट, विधायक, सकारात्मकचांगल्या कृतींची निवड करण्याची प्रक्रिया,

निर्णय ही निवड असल्याने ती सकारात्मक असू शकते. काहीही निर्णय न घेणे किंवा कृती न करणे हा देखील निर्णय होऊ शकतो.

२) निर्णय घेणे ही त्याबाबतच्या प्रक्रियेचा शेवट असतो. निर्णय घेण्याअगोदर विचारविनिमय व चिंतन झालेले असते. त्यांची महत्त्वाची कारणे बहुतेक व्यवसायाच्या बाबत वेगवेगळ्या समस्या असू शकतात. या सर्व बाबींच्या सारासार विचारांचा तुलनात्मक अभ्यास सर्वांगांनी करूनच अंतिम पर्यायाची निवड करणे योग्य आहे.

३) निर्णय घेणे ही वैचारिक किंवा बुद्धिनिष्ठ प्रक्रिया आहे. कारण निर्णय घेण्याअगोदर निर्णय घेणाऱ्या व्यक्तीला अनेक गोष्टी लक्षात घ्याव्या लागतात. वेगवेगळ्या रूपना, कल्पना लढवून अनेक गुंतागुंतीच्या घटकांचे परस्परसंबंध लक्षात ठेवून कृती या दोन प्रकारच्या असू शकतात. पहिला प्रकार अटकळ, बुद्धी, विचार विनिमय यांचा वापर करून केलेली कृती व दुसरा प्रकार अजाणतेपणी केलेली

कृती किंवा ओघाने घडणाऱ्या कृती यांचा समावेश होऊ शकतो. मात्र, निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेत पहिल्या कृतीचा संबंध येतो. अशा वेळी भावना, नातेसंबंध, मैत्रीसंबंध आदी घटक यांचा प्रभाव असतो. ते लक्षात घेऊन प्रसंगी नियंत्रण ठेवून निर्णय घेणे आवश्यक आहे.

४) निर्णय घेण्याचे काम नेहमी एखाद्या प्रश्नांशी, अडचणीशी अथवा संघर्षातून सोडवणूक करणे यांच्याशी संबंधित असते. अशा वेळी बरीचशी माहिती एकत्रित भागवूनच त्यावर निर्णय घ्यावा लागतो. त्यात मुख्यत्वे १. प्राथमिक माहिती २. द्वितीय माहिती ३. तृतीय स्तरावरची माहिती उपलब्ध करून त्याआधारे निर्णय घेणे

आवश्यक आहे.

५) प्रत्येक निर्णयामध्ये कृतीशी बांधिलकी ही संकल्पना अभिप्रेत आहे. कृतीशी निर्णयाचा संबंध असल्यामुळे व्यवसाय संस्थेला स्थैर्य प्राप्त होत असते. संघटनेत कार्यरत असणाऱ्या लोकांच्या अपेक्षेप्रमाणे निर्णय असे भाग बनतात.

६) निर्णयात लवचिकता असावी. घेतलेले निर्णय म्हणजे त्याप्रमाणेच अंमलबजावणी झाली पाहिजे. असे नाही. मात्र, निर्णय बदलावयाचा असल्यास त्याच्या परिणामाबाबतची माहिती प्रभावी संदेशवहन यंत्रणेमार्फत वारंवार मागणी करून त्यानुसार प्रासंगिक तात्पुरते बदल करण्यात यावेत. यामुळे त्यातील फलित मिळू शकते.

७) निर्णय घेत असताना वेळेला महत्त्व देणे गरजेचे आहे. यात माहिती मागविण्याकरिता पर्यायांची निवड करणे, यामुळे थोडासा लागण्याची शक्यता असते. तेच कार्य द्रुतगतीने होणे आवश्यक असते.

म्हणजेच वेळेत निर्णय घेणे सोईचे आहे. निर्णय घेताना मिळालेल्या माहितीच्या आधारे त्याचे विश्लेषण व सदसद्विवेकबुद्धी यांचे किती महत्त्व असते आणि अंतःस्फूर्ती व निर्णयशक्ती यांना कितीपत वाव असतो, हे सांगणे कठीण आहे. या सर्व बाबी व्यक्ती व्यक्तीवर अवलंबून असतात. त्यांच्या निर्णयाच्या प्रकाराप्रमाणे व प्राप्त परिस्थितीचा विचार केला असता वारंवार त्या बदलतात. म्हणूनच निर्णय घेणे हे शास्त्र नसून ती एक कला आहे. असे अनेकदा मानण्यात येते. त्यासाठी वारंवार निर्णय घेणाऱ्या व्यक्तीने संबंधित ज्ञानात भर टाकणे व वेगवेगळ्या प्रकारचे अनुभव अभ्यासात घेऊन निर्णय घेणे योग्य होईल.

निर्णय घेतल्यावर त्याची योग्य कार्यवाही होण्याच्या दृष्टीने तो निर्णय संबंधितांना कळवावा लागतो. त्यासाठी घेतलेल्या निर्णयाचे त्यांनी कृतीविषयक कार्यक्रमात स्फांतर केले पाहिजे व तो त्यांच्या कनिष्ठांना स्पष्टपणे व अचूकपणे समक्ष सांगितला पाहिजे. कारण त्या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी व्यवस्थापकाला त्याच्या सहकाऱ्यांकडून करवून घ्यावयाची असते. त्यामुळे त्यात त्यांचा सहभाग पूर्णपणे मिळविण्याच्या दृष्टीने सर्वांशी चर्चा करून कामकाजाची विभागणी करून प्रत्येकावर जबाबदारी टाकवी. त्या वेळी त्यांच्या आवडीचाही विचार करावा. तरच उत्कृष्ट अंमलबजावणी होऊ शकते. तसेच त्यांना वारंवार संस्थेचा उद्देश, आपल्या गटाचे उत्कृष्ट कामकाज याबाबत जाणीव करून देणे महत्त्वाचे असते. म्हणजे स्वयंस्फूर्तीने प्रत्येक जण कामकाजात सहभागी होतो. तसेच त्यांना अभिप्रेरणा द्यावी लागते म्हणजे अंमलबजावणी व्यवस्थित होते. निर्णय घेण्यापासून ते कृती करते वेळी कनिष्ठांचा जास्तीत जास्त सहभाग असावा म्हणजे त्यांनाही कामकाजाबाबत जास्तीत जास्त उत्साह वाटतो.

निर्णयाचा पाठपुरावा

निर्णयाची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर निर्णय घेणाऱ्या अधिकाऱ्यांनी निर्णयाची फलिते पडताळून

पाहिली पाहिजेत. त्यात काही अडचणी आहेत का? त्यांना इतर काही मदतीची आवश्यकता आहे का? आदी बाबींचा विचार करून अडचणीच्या वेळी त्यांना लागणारी मदत त्वरित पूर्ण करून दिल्यास इच्छित फलित इच्छित वेळेत पूर्ण होऊ शकते. अन्यथा, जास्त वेळ लागण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. काही निर्णय वेळेवर न घेतल्यामुळे त्याचा विपरित परिणामही होऊ शकतो. यासाठी सतत सतर्क राहून अनौपचारिकरीत्या संबंध प्रस्थापित केले, तर सर्वांचाच चांगला सहभाग मिळू शकतो.

स्टॅन्ले हॉन्स यांनी निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेत पुढीलप्रमाणे टप्पे असल्याचे निदर्शनास आणले आहे.

- १) प्रश्नाची समज
- २) पर्यायी उत्तरांची निर्मिती
- ३) पर्यायांची छाननी
- ४) पर्यायांचा तुलनात्मक विचार
- ५) उत्कृष्ट पर्यायाची निवड
- ६) निर्णयाचे प्रसिद्धीकरण
- ७) निर्णयाची कृतीत अंमलबजावणी

निर्णय घेणाऱ्या अधिकाऱ्यावर निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेत अनेक घटकांची मदत घ्यावी लागते. हे सहायक घटक संख्यात्मक व असंख्यात्मक असतात. पर्यायी उत्तरांचे किंवा कृतीचे मूल्यमापन करण्यासाठी सध्याच्या युगात संख्यात्मकतंत्राची किंवा सहाय्यकांची अधिक मदत घ्यावी लागते. त्यामुळे निर्णय घेण्याच्या गुंतागुंतीच्या प्रक्रियेतही निर्णय घेण्याचे कार्य सोईचे होते. सीमांत विश्लेषण परिव्यय लाभ विश्लेषण, व्यवहार संशोधन ही काही महत्त्वपूर्ण संख्यात्मक तंत्रे आहेत. असंख्यात्मकसहायकांचे मुख्यत्वे दोन प्रकारात वर्गीकरण करता येईल.

अ) दैनंदिन निर्णयासाठी वापरले जाणारे सहायक

ब) नावीन्यपूर्ण निर्णयासाठी वापरले जाणारे सहायक

– सुनिल शेते

वीराचार्य पत्रसंस्था

वीराचार्य बाबासाहेब कुचनुरे जिल्हा नागरी सहकारी पत्रसंस्था मर्या., सांगली

प्रधान कार्यालय : ३१७, महावीरनगर, सांगली. फोन नं. (0233) 2621771, 2628449 ई-मेल : veeracharyasangli@gmail.com

आपले वचतीचे समाधान... हेच आमचे बलस्थान..!

दि. ३१/०३/२०१८ ची सांणत्तिक स्थिती

डेवीवरील आकर्षक व्याजदर

किमान ४६ दिवस ते १८० दिवस	७ %
१८१ दिवस ते १ वर्षापर्यंत	८ %
१ वर्ष ते २ वर्षापर्यंत	८.५० %
२ वर्ष व त्यापुढे	८.२५ %
दामदुप्पट ठेव ८ वर्षे ५ महिने २७ दिवस	
जेष्ठाना १ वर्षावरील ठेवीसाठी ०.५ % जादा व्याजदर	

विकायतशीर व्याजदराच्या अनेक कर्ज योजना

रु. १ लाख पर्यंत	: १३.५० %
रु. १ ते १० लाख पर्यंत	: १३.०० %
रु. १० ते २५ लाख पर्यंत	: १२.७५ %
रु. २५ लाख व त्यापुढे	: १२.५० %
बेदाणा, गोदाम रिसीट तारण	: १२.५० %
सोने तारण कर्ज	: ११.५० %

शितल मसुटगे

व्यवस्थापक

शशिकांत राजोबा सर

संचालक, महाराष्ट्र राज्य पत्रसंस्था फेडरेशन

मोहन रा. नवले

व्हा. चेअरमन

डॉ. सुरेंद्र ठिकणे

चेअरमन

※ संचालक मंडळ ※

- डॉ. अजित पाटील
- अरुण पाटील
- शाहू गुंडाडे
- सौ. पुष्पा पाटील
- प्रकाश सांगावे
- अरुण कुदळे
- सुरेश चौगुले
- महावीर कुचनुरे
- गुणधर टकुडगे
- बाबासा कर्नाळे
- जयकुमार बेले
- राजाराम हराळे
- अजितकुमार भंडे
- दादासा पाटील
- श्रीमती आशालता मुळे
- प्रकाश पोतदार
- आदर्शोडा पाटील
- मनोज भिलवडे
- सौ. उज्वला आडमुढे

※ सहकार्यतून वित्तप्र सेवेची १६ शाखांची शृंखला ※

सांगली : २६२८१५४	दादगळी : २२५८१४६	डवली : २२५४१२५	समठोली : २४८२४२१	अन्तुवाळ : २२५१३१
कपलपूर : २३६५६२७	जुयवाड : २३४६१११	कण्ठेरवंद : २६४०८४	मालवाडी : २४८६५१५	खंडेरावली : २२६८१२७
दुल्हाप : २४८६११७	गद्रे : २४७३१५१	भोसे : २२५३१७१	मालगाव : २२६६२६६	बेडन : २२६१२३४
		सहभाग सांगली : २३३३४४४		

चेअरमन ऑफ द मंथ श्री. आनंदराव माईगडे

अध्यक्ष, दत्तसेवा सहकारी पतसंस्था मर्यादित, मुंबई

सामान्यातून असामान्य किमया करून आणि संघर्षातून साम्राज्य निर्माण करणारे सहकार आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील आदरणीय व्यक्तीमत्त्व श्री. आनंदराव माईगडे होय.

केल्हापूर जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातील मौजे तुरुक्वाडी, ता. शाहूवाडी अशा आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या डोंगराळ भागात ज्या ठिकाणी शिक्षणाची सोय देखील नव्हती तेथे एक गरीब शेतकरी कुटुंबात श्री. आनंदराव माईगडे यांचा जन्म झाला.

आर्थिक परिस्थिती हालाखीची असलेने कसेबसे दहावी पर्यंतचे शिक्षण घेऊन नोकरीच्या शोधात मुंबईला आले. डिलाई रोड येथे एक मिलमध्ये नोकरी करू लागले. गरिबांच्या वेदनांची जाण असल्यामुळेच गरीब माणूस कसा सावकराच्या मगरमिठीमध्ये पूर्ण जखडला जातो हे त्यांनी प्रत्यक्ष पाहिले होते, म्हणूनच त्यांनी गावातील काही लोकांना एकत्र करून दत्तसेवा मंडळ व दत्त सेवा सहकारी पतपेढी संस्थेची स्थापना करून आपल्या राहता घरी मालवणी सारख्या झोपडपट्टी भागात कामकाज चालू केले. संस्थेची स्थापना केल्यानंतर त्यांना सहकाऱ्यांची कमतरता भासू लागल्याने गावाकडील गरीब व होतकरू मुलांना बोलावून संस्थेत त्यांना रोजगार उपलब्ध करून दिला.

आज संस्थेमध्ये ९३ कर्मचारी व १५० दैनंदिन प्रतिनिधी असून संस्थेच्या १८ शाखा कार्यरत आहे. संस्थेच्या सर्व शाखा संगणकीकृत असून संस्थेचे खेळते भागभांडवल २६४ कोटी, संमिश्र व्यवसाय ३२८ कोटी, ठेवी १६७ कोटी आहेत. पश्चिम उपनगरातील अग्रगण्य

संस्था म्हणून संस्थेचा नावलौकीक आहे. तसेच संस्थेतील सभासदांकीरता व नागरिकांकीरता रुग्णवाहिका सेवा देखील सुरू केली आहे. तसेच दत्तसेवा सहकारी पतपेढी मार्फत रक्तदान शिबिर, आरोग्य तपासणी शिबिर, नेत्र तपासणी शिबिर, गरजू विद्यार्थ्यांना मोफत वह्या वाटप, गुणवंत विद्यार्थी गुणगौरव सोहळा व वृक्षारोपण इत्यादी उपक्रम राबविले जातात.

शहरी भागातील वाढती स्पर्धा व त्यामध्ये गावाकडील मुले कमी पडतात ही बाब आनंदरावांनी ओळखली व ग्रामीण भागातील मुलांना देखील दर्जेदार शिक्षण मिळावे याकीरता सन २००३ साली श्री दत्त शिक्षण प्रसारक मंडळाची स्थापना करून केल्हापूर येथील त्यांच्या मूळगावी म्हणजेच तुरुक्वाडी येथे सन २००४ साली दत्तसेवा विद्यालय सुरू केले. आज विद्यालयात माफक फी मध्ये छोटा शिशु ते बारावी पर्यंतचे शिक्षण दिले जात आहे. आज विद्यालयात १००० विद्यार्थी शिक्षण घेत असून विद्यालयाचा इयत्ता दहावी ते बारावीचा निक्कल १०० टक्के लागत आहे.

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक अशा वेगवेगळ्या इमारती आहेत तसेच पंचक्राशीतील मुलांना चांगले शिक्षण घेता यावे याकीरता निवासी शाळेची सोय करण्यात आलेली आहे. वारणा खोऱ्याच्या निसर्गरम्य परिसरात मुले आनंदाने शिक्षण घेत आहेत. या विद्यालयास आय.एस.ओ. नामांकन मिळालेले आहे. तसेच विद्यालयामुळे ग्रामीण भागातील ७० शिक्षक व इतर कर्मचारी वर्गास रोजगार मिळालेला आहे.

पुरस्कार आणि सन्मान

आनंदराव माईगडे यांच्या सामाजिक क्षेत्रातील उल्लेखनीय कामगिरीमुळे त्यांना प्रथम पराज हिंदी साप्ताहिकमार्फत पराज सर्वोत्तम पुरस्कार केंद्रीय मंत्री श्री. सुरेश प्रभू यांच्या हस्ते देण्यात आला. साथसंगत मित्र मंडळाच्या वतीने सन २००१ मध्ये साथसंगत मानपत्राने गौरविण्यात आले. सन २००५ साली कृष्णा नागरी सहकारी पतपेढी मार्फत कृष्ण गौरव पुरस्काराने गौरविण्यात आले. अहिल्यादेवी सामाजिक व शैक्षणिकविकास संस्था मौजे धोंडेवाडी, ता. क्राड यांचे मार्फत शैक्षणिक क्षेत्रात काम केलेबद्दल सन २००६ चा शिक्षणरत्न पुरस्कार प्राप्त झाला. सन २००७ मध्ये कौन्सिल फॉर इकॉनॉमिकग्रोथ आणि रिसर्च या संस्थेमार्फत राष्ट्र निर्माण करणेकरिता राष्ट्रीय निर्माण रत्न पुरस्कार देऊन जयपूर राजस्थान येथे गौरविण्यात आले. सन २००७ साली महाराष्ट्र पत्रकार संघ यांचे मार्फत सहकार क्षेत्रात उल्लेखनीय काम केलेबद्दल

सहकार भूषण या पुरस्काराने ठाणे येथे गौरविण्यात आले. महाराष्ट्र जर्नालिस्ट फौंडेशन पुणे यांचेमार्फत शैक्षणिक क्षेत्रात काम केलेबद्दल भास्कर अँवॉर्ड देऊन गौरविण्यात आले. श्रमशक्ती नियतकालिकच्या वतीने सहकार क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य केल्याबद्दल देशव्यापी श्रमशक्ती पुरस्कार सन २००८ साली तत्कालिन मुंबई महापौर शुभा राऊत यांच्या हस्ते देण्यात आला. जीवनाधार फौंडेशन मार्फत सहकार क्षेत्रातील कामगिरीबाबत मुंबई भूषण सहकार पुरस्काराने गौरविण्यात आले.

गेल्या ३२ वर्षात सहकारी क्षेत्रातील कार्याचा अनुभवामुळे आज ते सर्वोदय सहकारी बँकेवर उपाध्यक्ष, पश्चिम उपनगरे जिल्हा पतसंस्था फेडरेशनवर अध्यक्ष, मुंबई सहकारी बोर्डावर व मुंबई विभागीय पतसंस्था फेडरेशनवर संचालक म्हणून कार्यरत आहेत.

श्री. आनंदराव माईगडे यांच्या हातून आणखी चांगले सामाजिक कार्य घडावे, ही शुभेच्छा....

१०० कोटी पेक्षा जास्त ठेवी असणाऱ्या पतसंस्थेस दिला जाणारा महाराष्ट्रातील मानाचा २०१७ या वर्षीचा “ **दिपस्तंभ पुरस्कार** ” संस्थेस आपल्या उत्कृष्ट कार्याबद्दल गौरविण्यात आला आहे.

ज्योती सहकारी पतसंस्था मर्या. कोपरगांव
ज्योती सर्कल, मेन रोड, कोपरगांव, जि. अ.नगर, फोन नं. (०२४२३) २२९०५५.

शाखा : कोपरगांव : २२३०५५ शिर्डी : २५५७३९ सुरेगांव : २६२५३९ कोल्हापूर : २५९९९४ राहुरी : २३३६५५ श्रीरामपूर : २२९९५५

आर्थिक स्थिती

ठेवी	१४५ कोटी
कर्ज	१०४ कोटी
गुंतवणूक	५१ कोटी
स्व.निधी	१३.६० कोटी
कायम मालमत्ता	२.१० कोटी
एन.पी.ए.	० %
ऑडिट वर्ग	सतत “अ”

उपलब्ध सुविधा

NEFT / RTGS, CASH DEPOSIT KIOSK

A.T.M. सोने तारण कर्ज सुलभ कर्ज वितरण

लॉकर्स सुविधा विनम्र व तत्पर सेवा

संचालक मंडळ

श्री. देवराव रामचंद्र सजन	अॅड. श्री. रविंद्र रामदास बोरावके
श्री. पंचिंद्र कारभारी पडाडे	श्री. प्रभाकर माधवराव पाटील
श्री. महेंद्र माधवराव नवले	श्री. वाल्मिकि गेणदेव भास्कर
श्री. राजेंद्र हरिभाऊ बोरावके	श्री. चंद्रशेखर काशिनाथ भोंगळे
सौ. तेजस्वी किरण बोरावके	श्री. कारभारी पांडुरंग जुभारे
सौ. साधना राजेंद्र आहरे	सौ. कविता घनःश्याम बोरावके
श्री. दिलीप आसाराम रांधवणे	सौ. मंगल चशवंत आवनावे

सर्व सभासद व कर्मचारी वृंद

अॅड. श्री. रविकाका बोरावके
चेअरमन

देशात सर्व प्रथम डिसेंबर २०१६ साली स्वतःचे ए.टी.एम. सुरू करणारी पहिली पतसंस्था

अहमदनगर, नाशिक, पुणे व सोलापूर कार्यक्षेत्र असणारी १९८८ पासून कायम “अ” वर्ग असणारी समाजातील अग्रगण्य संस्था

पतसंस्थांना आयकर कयदा, २६९ ST, ८० (P), GST, P.F या विषयांवर
अर्थमंत्री मा. श्री. पियुष गोयल, केंद्रीय मंत्री मा. श्री. नितिनजी गडकरी
यांना अध्यक्ष, कार्यध्यक्ष यांनी सादर केलेले निवेदन

To,
Hon'ble Piyushji Goyal
Minister of Finance
North Block, New Delhi

SUB: Section 269ST of Income Tax Act and G.S.T.

Respected Sir,

We are the federation of credit cooperative society in Maharashtra. We are represented near about 19000 credit cooperative society in Maharashtra. We have also to point out that most of society are working in rural area and working for farmers and poor people and small traders. We have also to point out that there are near about 2.5 cores member of the society. We have also to point out that there are more them one lakh small saving agents are working with the society in small demonization. We have also to Point and that the deposit of credit cooperative societies are near about Rs.25,000 crores, loaning are also more than Rs.16,000 crores and investment in also more than Rs.9000 crores. We are working under the control of cooperative department of Maharashtra state.

Our registration is given by the cooperative registrar, cooperative department of Maharashtra state. And therefore we have also as accepting the deposits and giving the loan to rural people and small traders of rural area.

Your honors also well aware that the cooperative movement in India is succeeded in the deliverance to poor and rural peoples from bearing release from harassment of the money lenders. Thus the movement of credit cooperative societies in India, especially in Maharashtra has work wonderfully and also succeeded to awaken from the poverty line.

With above reference, we draw your kind attention to the following

A. 1. As per the budget memorandum 2017

Clause 83 of the Bill seeks to insert a new section 269ST in the Income-tax Act relating to mode of undertaking transactions. It was to provide that no person shall receive an amount of two lakh rupees or more, in aggregate from a person in a day; or in respect of a single transaction; or in respect of transactions

relating to one event or occasion from a person, otherwise than by an account payee cheque or an account payee bank draft or use of electronic clearing system through a bank account.

Any receipt from sale of agricultural produce by any person being an individual or Hindu Undivided family in whose hands such receipts constitutes agricultural income and in respect of transactions of the nature referred to in section 269SS; and

2. Now, as per the provisions of section 269ST no person shall receive an amount of two lakh rupees or more in aggregate from one person or in respect of a single transaction or in one event. However, this provision does not apply to the Central Government has power to notify such other persons or class of persons or receipts to which these provisions will not apply.

3. It may please be noted that there are more than 19000 credit co-op societies engaged in the business of banking in Maharashtra state alone. Most of these societies are working in rural area and people called it as bank in common parlance. Banking (nationalized and co-operative) system is yet to reach the small villages. These credit societies are working in rural areas for small depositors as well as agriculturists.

3- **the co-operative banks can get exemption, why the credit co operative societies should not get the same.**

It is our humble request to include the co-operative credit societies in the provision of section 269ST. It will help the credit societies to survive and it will be in the interest of the people in rural area.

We hope the amendment in the section will be passes soon and you will direct

B. We are walking for increasing the co-operative movement in Maharashtra state near about one lakh Pigmy Agents are working with these co-operative societies. The co-operative movements of credit societies are succeeded in India to develop, improve the standard of leaving of the poor peoples, farmers, small traders in India.

The GST is applied in India since one year; the commission of the Pigmi Agents is also covered under the GST. In apply of the reverse GST charges to their commission is stayed up to 30th September 2018. These agents are earned very few amounts from the commission of small savings deposits.

So we are requesting herewith to your honor, please the commission earned from Pigmy Agents may be dropped from GST and oblige us & help to the co-operative movement in India.

B- Rhq+ xnt `qd vdkk `v`qd sg`s rhmbd k`rs rnld edv xd`qr O-E-neRbd ne sgd Hmch` `q
forced that the Pigmy Agents of the credit co-operative societies are treated as
the worker/employee & their commission are treated as the basic wages under
sgd rdbshnm 1'E(ne sgd oqnuhcdms etmc @bs- Oqnuhcdms neRbdr `qd enqbo
credit society to deposit the P.F. amount of such Pigmy Agents for last 20-25
years, which is not good enough for the co-operative movement in the India
dudm sgnffg sgd rl`kk r`uhmf rbgdld hr mns oqnRs`akd-

He rtbg `Intmsr l`x ad enqbdn sn cdonrns sn sgd O-E- neRbd+ sgd Inudlams ne
Credit Co-operative Societies may be entered in trouble with unsustainable losses.

**In the above circumstances, we federation humbly requesting herewith
to your honor, please suggest to the Labor Ministry that the Pigmy Agents
may not be treated as the workers/employee of their commission may not
be treated as the bank wages under the P.F.Act.**

The reasonable co-operation from your honor may be expected.

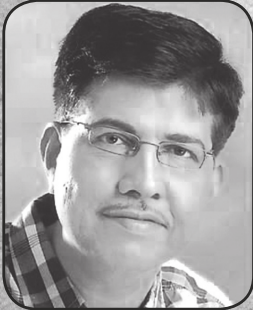
Thanking you in anticipation.

Yours' truly,

Chairman

For Maharashtra State Patsanstha Federation

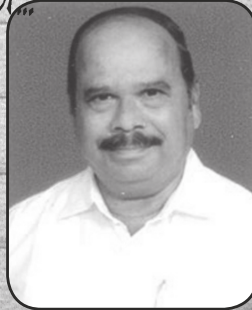
वाढविस डायिकि इमेचळा

श्री. शांतीलाल तेजमल सिंगी
महासचिव, राज्य पेढरेशन
१ ऑगस्ट

श्री. विजय नरसिंह देशमुख
संचालक, राज्य पेढरेशन
११ ऑगस्ट

श्री. चंद्रकांत श्रीरंग वंजारी
संचालक, राज्य पेढरेशन
१५ ऑगस्ट

शुभेच्छुक संचालक मंडळ - महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था पेढरेशन

महाराष्ट्र शासन

क्र. संकिर्ण १०१७/प्र.क्र.९३/१३-स

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

दिनांक- २३ ऑगस्ट, २०१७

परिपत्रक:-

सहकार क्षेत्रातील कार्यरत संस्थांपैकी काही संस्था विविध कारणांमुळे आर्थिक अडचणीत आल्या असून, याचा राज्याच्या सहकार चळवळीवर अनिष्ट परिणाम झाल्याचे दिसून आले आहे. राज्याची सहकार चळवळ अधिक समृद्ध करण्यासाठी अशा कमकुवत सहकारी संस्थांचे बळकटीकरण करण्यासाठी विशेष प्रयत्न करणे गरजेचे आहे. सहकाराच्या सात मुलभूत तत्वांपैकी "सहकारांतर्गत सहकार" या तत्वानुसार सक्षम सहकारी संस्थांनी कमकुवत सहकारी संस्थांच्या बळकटीकरणासाठी पुढाकार घेण्याची आवश्यकता आहे. ही बाब विचारात घेता, महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ६९ मधील तरतूदीन्वये सहकार क्षेत्रातील आर्थिकदृष्ट्या सक्षम सहकारी संस्थांनी सामाजिक बांधिलकीच्या भूमिकेतून विविध सहकारी व सार्वजनिक प्रयोजनासाठी अंशदान उपलब्ध करणे आवश्यक आहे. त्यादृष्टीने खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत -

अ) मार्गदर्शक सूचना:-

- १) दुष्काळ प्रतिबंधक व दुष्काळ निवारणार्थ सार्वजनिक स्वरूपाची उपक्रमासाठी आर्थिक मदत :- जलयुक्त शिवार या अभियानासाठी आर्थिक मदत (ग्रामीण भागातील नाला / नदी रुंदीकरण व खोलीकरण करणे, धरणे / तलाव यामधील गाळ काढणे), मूळ स्थळी जलसंधारण, जनावरांसाठी चारा छावणीला आर्थिक मदत, टंचाईसदृश्य परिस्थितीत ग्रामीण भागातील गावांना भाड्याने टँकरद्वारे पाणी पुरवठा, विंधण विहीर खोदणे, पाण्याची टाकी पुरविणे इ.
- २) नैसर्गिक आपत्ती :- भूकंप, अतिवृष्टी, महापूर, चक्रीवादळ, रोगराई अशा नैसर्गिक आपत्तीमुळे बाधित झालेल्या गावांना / गावातील कुटुंबांना आर्थिक मदत.
- ३) पर्यावरण :- वृक्ष लागवड व संवर्धन, परिसर स्वच्छता, शौचालय उभारणी, निर्धूर चुली/सौर.
- ४) आरोग्य :- धर्मादाय संस्थांनी / सहकारी संस्थांनी चालविलेल्या रुग्णालयांना वैद्यकीय उपकरणे व यंत्रसामग्री इ. सुविधा पुरविणे दारिद्र्य रेषेखालील गरजू / गरीब रुग्णांच्या दुर्घर आजारांच्या उपचारासाठी / शस्त्रक्रियेसाठी आर्थिक मदत, दिव्यांग व्यक्तीच्या उपयोगी साहित्य पुरविणे, मा. मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधीसाठी मदत, सार्वजनिक आरोग्य तपासणी शिबिरासाठी आर्थिक मदत, रक्तदान शिबिरासाठी आर्थिक मदत.
- ५) शिक्षण :- शहरी / ग्रामीण भागातील शाळांमध्ये शिकणाऱ्या गरजू विद्यार्थ्यांना शालोपयोगी साहित्य, गणवेश पुरविणे, संगणक साक्षरतेच्या दृष्टीने शाळांना संगणक, प्रोजेक्टर, स्क्रीन, इंटरनेट इ. सुविधा पुरविणे.
- ६) क्रिडा:-खेळाच्या मैदानांची देखभाल, खेळाचे साहित्य पुरविणे, क्रिडा प्रकारातील कबड्डी, खो-खो हॉली बॉल, बास्केट बॉल इत्यादी खेळांसाठी जिल्हा व राज्यस्तरीय चमुना प्रोत्साहन देणे, योगा व प्राणायाम यासाठी आवश्यक ती मदत करणे.
- ७) कृषी :- कृषी प्रदर्शनाच्या आयोजनासाठी आर्थिक मदत तसेच शेतक-यांसाठी प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन.
- ८) महिला सबलीकरण :- महिला बचत गटांना लघु उद्योग / व्यवसायांसाठी प्रशिक्षण व आर्थिक मदत.

१) सहकार :- कमकुवत सहकारी संस्थांच्या बळकटीकरणासाठी आर्थिक मदत -

अ) प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्थांचे सक्षमीकरण - या संस्थांचे पदाधिकारी व कर्मचारी यांना संस्थेच्या उत्कृष्ट व्यवस्थापन पद्धतीचे प्रशिक्षण, कर्मचाऱ्यांना संगणकीकरणाचे प्रशिक्षण, प्रशिक्षित मनुष्यबळ असलेल्या संस्थांना संगणक पुरविणे. संस्थेच्या व्यवसाय वाढीसाठी प्रशिक्षण व आर्थिक मदत.

ब) कृषी पणन व कृषी प्रक्रिया संस्थांना आर्थिक मदत - या संस्थांच्या यंत्रसामुग्रीचे आधुनिकीकरण, शेतमालाच्या मूल्य वृद्धीसाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा अवलंब. (आर्थिक मदतीची कमाल मर्यादा प्रकल्प किंमतीच्या २५%)

उपरोक्त मार्गदर्शन सुचनांचे पालन करतांना खालील नमूद अटी व शर्तीचा भंग होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी:-

ब) अटी व शर्ती:-

१) गृहनिर्माण सहकारी संस्था वगळून सर्व व्यावसायिक सहकारी संस्थांनी महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ६९ मधील तरतूदीनुसार आर्थिक वर्षात होणाऱ्या निव्वळ नफ्यातून २०% पर्यंत वरील कारणासाठी सार्वजनिक प्रयोजनासाठी अंशदान / देणगी स्वरूपात आर्थिक मदत करावी. सदर निव्वळ नफ्याची रक्कम संबंधित लेखापरिक्षकाने प्रमाणित करणे आवश्यक आहे.

२) सहकारी संस्थेने सार्वजनिक प्रयोजनासाठीच्या अंशदानाचा विनियोग महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्या. पुणे यांच्या पूर्वपरवानगीने करणे आवश्यक आहे.

३) कलम ६९ मधील तरतूदीनुसार त्यांच्या नफ्यातून सहकारी, धर्मादाय किंवा सार्वजनिक प्रयोजनासाठी निधी उपलब्ध करणाऱ्या संस्थांना सहकार पुरस्काराच्या मूल्यमापनासाठी विशेष गुण देण्यात येतील.

४) सदर निधीचा विनियोग कोणत्याही धर्माच्या प्रचारासाठी अथवा प्रसारासाठी करता येणार नाही. तसेच धार्मिक संस्थेच्या प्रांगणामध्ये किंवा आवारामध्ये आणि धार्मिक संस्थांनी आयोजित कार्यक्रमासाठी सदर निधी वापरता येणार नाही.

५) संस्थेचा व्यवसाय वाढविण्याव्यतिरिक्त पदाधिका-यांचे वाढदिवस अथवा संबंधित इतर कार्यक्रमासाठीच्या जाहीरातीसाठी सदर निधी वापरता येणार नाही.

६) निवडणूक आचार संहितेच्या कालावधीत आचारसंहितेचा भंग होईल अशा कार्यक्रमासाठी सदर निधी अनुज्ञेय राहणार नाही.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून, त्याचा संकेतांक २०१७०८२३१७४०१५९६०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Anil Jayaram
Choudhary

(अनिल ज. चौधरी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

Digitally signed by Anil Jayaram Choudhary
DN: cn=, o=Government Of Maharashtra, ou=Cooperation
Marketing And Trade, postalCode=400012, st=Maharashtra,
2.5.4.20=72628815583131448845ae30ae54809e637416053106
cbe0ae9f3136e483ae,
serialNumber=124ae98ed15bed70bd08ef77911684d000139
e01e3d0ff1128478630011c, cn=Anil Jayaram Choudhary
Date: 2017.08.23 16:02:42 +05'30'

पृष्ठ ३ पैकी २

नागरी सहकारी पतसंस्थांना लागू करण्यात आलेल्या सामोपचार परतफेड योजनेस मुदतवाढ देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: सीसीआर-११०६/प्र.क्र.१/पुनर्बांधणी-१/७-स,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक:- ६ जून, २०१८

वाचा:-

- १) शासन निर्णय, समक्रमांक दिनांक २७.९.२००७
- २) शासन निर्णय, समक्रमांक दिनांक १.९.२००८
- ३) शासन निर्णय, समक्रमांक दिनांक २४.७.२००९
- ४) शासन निर्णय, समक्रमांक दिनांक १.८.२०१०
- ५) शासन निर्णय, समक्रमांक दिनांक ९.१२.२०११
- ६) शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक २१.५.२०१२
- ७) शासन निर्णय समक्रमांक, दिनांक १९.०७.२०१२
- ८) शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक २५.९.२०१३
- ९) शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक २६.३.२०१५
- १०) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांचे दि. १३.११.२०१७ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना :-

राज्यातील नागरी सहकारी पतसंस्थांना वसुली न झालेल्या थकीत कर्जाची तरतूद करावी लागत असल्याने पतसंस्थांच्या अनुत्पादक मत्तेत (NPA) वाढ होत आहे. त्यामुळे पतसंस्थांना मोठ्या प्रमाणावर तरतूदी कराव्या लागत आहेत. त्यामुळे पतसंस्थांच्या स्वनिधीवर परिणाम होत आहे. त्यामुळे ठेवीदारांमध्ये असुरक्षिततेची भावना निर्माण होत आहे. त्याचा परिणाम नागरी सहकारी पतसंस्थांच्या ठेवी कमी होण्यामध्ये व काही ठिकाणी मोठ्या प्रमाणावर ठेवी काढण्यात येत असल्याने काही पतसंस्था अडचणीत आल्या आहेत. पतसंस्थांच्या कर्ज वसुलीमध्ये भरीव कामगिरी दिसून येत नाही. पतसंस्थांचे ताळेबंद स्वच्छ करण्याच्या उद्देशाने सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या शिफारशी लक्षात घेऊन राज्यातील सर्व नागरी सहकारी पतसंस्थांसाठी सामोपचार परतफेड योजनेस दि. २७/९/२००७ च्या शासन निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात आली होती. या योजनेच्या माध्यमातून झालेल्या वसुलीच्या अनुषंगाने सामोपचार परतफेड योजनेस संदर्भाधिन क्र. २,३,४,५,६,७,८ व ९ नुसार वेळोवेळी मुदतवाढ देण्यात आली होती.

या योजनेद्वारे पतसंस्थांच्या वसुलीमध्ये होणारी भरीव कामगिरी विचारात घेऊन सदर योजनेस दि. ३१/३/२०१९ पर्यंत मुदतवाढ द्यावी असा प्रस्ताव सहकार आयुक्त यांच्याकडून दि. १३/११/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये शासनाकडे प्राप्त झालेला आहे. सहकार आयुक्त यांची सदरहू योजनेला मुदतवाढ देण्याबाबतची शिफारस विचारात घेऊन राज्य शासन खालील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.

केंद्रीय अर्थमंत्री पियूष गोयल यांना निवेदन सादर

पतसंस्थांच्या २६९ एस. टी., ८० (पी), जीएसटी आणि प्राव्हिडेंट फंड याबाबत भेडसावणाऱ्या अडचणींच्या संदर्भात नागपूर येथे १६ जुलै २०१८ रोजी अर्थमंत्री पदाचा वर्तमान कार्यभार सांभाळणारे मा. ना. श्री. पियुष गोयल व केंद्रीय मंत्री मा. श्री. नितीनजी गडकरी यांची भेट गिरीनार अर्बन क्रेडिट को-ऑप सोसायटीचे

अध्यक्ष, मा. आमदार श्री. कृष्णा खोपडे यांच्या प्रयत्नातून घेतली असता अर्थमंत्री श्री. पियुष गोयल यांनी पतसंस्थांच्या समस्यांचा आणि निवेदनाचा सहानुभूतीपूर्वक नक्कीच विचार करू असे आश्वासन दिले.

तसेच दैनंदिन प्रतिनिधींच्या कमिशनमधून प्राव्हिडेंट फंड कप्पात करण्यात यावा व आतापर्यंत कप्पात न केलेला प्राव्हिडेंट फंडांची रक्कम पतसंस्थांकडून वसूल करण्याच्या नोटीसा खात्यामार्फत पतसंस्थांना देण्यात येत आहे.

त्याचप्रमाणे पतसंस्थांच्या राष्ट्रीयकृत बँकांतून केलेल्या

गुंतवणूकीमधून मिळणाऱ्या व्याजावर आयकर आकारून ये अशी मागणी करण्यात आली. या प्रसंगी श्री. कृष्णा खोपडे महाराष्ट्र राज्य पतसंस्था फेडरेशनचे अध्यक्ष श्री. ओमप्रकाश दादाप्पा तथा कक्क केयटे, कार्यध्यक्ष श्री. राजूदास जाधव, बुलडाणा अर्बन क्रेडिट को-ऑप सोसायटीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. सुकेश झंवर व नागपूर जिल्हा फेडरेशनचे अध्यक्ष श्री. राजेंद्र घाटे, उपाध्यक्ष श्री. रविंद्र सातपूते, श्री. एस. यु. शर्मा, श्री. आशिष मुखिम (सी.ए.) उपस्थित होते.

वीराचार्य पतसंस्थेच्या रौप्यमहोत्सवी वर्षानिमित्त शाखानिहाय ग्राहकमेळावा संपन्न

वीराचार्य बाबासाहेब कुचनुरे जिल्हा पतसंस्था मर्या., सांगली रौप्यमहोत्सवी वर्ष यशस्वीपूर्ती निमित्त शाखानिहाय भव्य ग्राहकमेळाव्याचे आयोजन, संयोजन करणेत आले. रौप्य महोत्सवी वर्षाची सुखात पतसंस्थासमोरील समस्या, अडचणी त्यावरील उपाय याकरीता सहकार परिषद यासारख्या सामाजिक उपक्रमांनी केली होती. शासन स्तरावर पतसंस्थांच्या समोरील समस्या, अडचणी यांचे सहकार मंत्र्यांसमोर सादरीकरण करून पतसंस्थांना आवश्यक त्या मदतीची घोषणा करून घेण्यामध्ये संस्था यशस्वी झालेली आहे.

संस्थेच्या विविध योजना, सेवा सुविधा, आयकर व पतसंस्थेसंदर्भात नवीन कायदे करून याची माहिती सर्वांपर्यंत पोहचवावी यासाठी ग्राहक मेळाव्याचे शाखावार नियोजन करणेत आले.

या मेळाव्याचे मार्गदर्शक मा. श्री. शशिकंत राजोबा यांनी संस्था स्थापनेपासून ग्राहकांचे सहयोग, समर्थन व विश्वास

याबद्दल समाधान व्यक्त करून संस्थेच्या उपक्रमांमुळे व वीराचार्यांच्या निरपेक्ष सेवेमुळेच कार्यकर्ते निर्माण झाल्याची भावना व्यक्त केली. त्यांनी आपल्या भाषणात सहकार संक्रमण कळात पतसंस्था संचलनासाठी बदलेले कायदे, नियम नियमावली व आयकराविषयी माहिती दिली. ग्राहकांनी आपले उत्पन्न कपात्र आहे का याची खात्री करून गुंतवणूक करावी. कोणत्याही अमिषाला बळी न पडता चौकसपणे आर्थिक व्यवहार करणेसाठी सजग राहावे असे आवाहनही केले.

राज्यस्तरीय

प्रथम पुरस्काराने
सन्मानित

यवतमाळ जि.प.कर्मचारी सहकारी पतसंस्था

मर्या., यवतमाळ

र.जि. नं. १०९

गोधणी रोड, यवतमाळ, शाखा पुसद व वणी

दुरध्वनी- मुख्यकार्यालय : ०७२३२-२४२७४४, शाखा वणी - मुकूटवन रोड - ०७२३९-२२८३०७,

शाखा पुसद - तलाव ले आऊट, न्यायालय रोड - ०७२३३-२४५१२५

ISO मानांकनाने प्रमाणीत पगारदार पतसंस्था

आम्ही पार केला २२५ कोटीचा टप्पा

आता वाटचाल २५० कोटी कडे

सन २०१४-१५ चा
संस्थेचा निव्वळ नफा
७ कोटी रुपये

सद्याच्या
ठेवी
२१० कोटी रू.

कर्ज
वसुली
परीपूर्ण

९ महिन्यावरील
ठेवी करिता व्याजदर
१२ टक्के

आत्महत्याग्रस्त
शेतकऱ्यांना
संस्थेतर्फे आर्थिक
मदत

सातत्याने
ऑडीट वर्ग
'अ'

संस्थेची
ऑनलाईन सेवा तथा
SMS सेवा

लाभांश
१५ टक्के

मारोती उर्फ पवन आत्राम
उपाध्यक्ष

नंदेश चव्हाण

शाखा प्रमुख, पुसद

संचालक मंडळ - संजय गावंडे, दिलीप चौधरी, शेख लुकमान शेख रहेमान, एकनाथ गाडगे,

श्रीम. सुचिता बोंदे, गौतम कांबळे, अनिल जयसिंगपुरे, चित्तरंजन कडू, श्रीम. नंदा चाटे, मधुकर काठोळे,
मुकेश भोयर, चित्तरंजन कडू, वसंत राठोड (सरव्यवस्थापक)

राजुदास जाधव
अध्यक्ष

प्रविण राणे

सांस्कृतिक भवन प्रमुख

राजेंद्र पिंपळशेंडे
सचिव

दिपक दोडके

शाखा प्रमुख, वणी

सहकारी बंधूनो !

महाराष्ट्र राज्यातील सहकारी पतसंस्थांची शिखर संस्था म्हणून महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन लि., ही संस्था कार्यरत आहे. सहकारी पतसंस्था चळवळीला वाहिलेले, सर्वांगिण उन्नतीसाठी प्रयत्नरत असलेले मार्गदर्शनपर असे संस्थेचे मुखपत्र 'महाराष्ट्र को-ऑप क्रेडिट न्यूज' या अंकच्या ५००० प्रति दरमहा राज्यभर वितरीत होतात.

या अंकत सहकार, बँकिंग, शासनाची परिपत्रके, सह. कयदा, राज्यातील पतसंस्थांबाबत माहिती, लेख, सहकार व बँकिंग धोरणात होणारे बदल, अत्याधुनिक तंत्रज्ञान या विषयी माहिती नियमित प्रकाशित केली जाते. आपल्या संस्थेची जाहिरात सदर अंकत दिल्यास आपल्या संस्थेचे उपक्रम, नवीन योजना, विविध कार्यक्रम इत्यादी बाबींसाठी अंकमार्फत राज्यभर सहजपणे संपर्क होवू शकेल.

आपण आपल्या पतसंस्थांच्या कार्यक्रमासंदर्भातील माहिती राज्य फेडरेशनच्या कार्यालयात पाठविल्यास त्यास संपादक मंडळाच्या मान्यतेनुसार या अंकत प्रसिद्धी देण्यात येईल.

मा. संपादक/कार्यकारी संपादक

विषय :- आमच्या पतसंस्थेची जाहिरात राज्य फेडरेशनच्या 'क्रेडिट न्यूज' अंकत प्रसिद्ध करणेबाबत.

महोदय,

आम्ही आमच्या संस्थेची पूर्ण पान/ अर्ध पान/ पाव पान / रंगीत / कृष्णधवल जाहिरात राज्य फेडरेशनच्या 'क्रेडिट न्यूज' मासिकत देवू इच्छितो. जाहिरातीची पूर्ण रक्कम
बँक धनादेश क्र....., दिनांक..... प्रमाणे
अदा करीत आहोत. पोहोच द्यावी.

जाहिरातीचा तपशील सोबत जोडलेला आहे.

शिक्का

अधिकृत सही

पतसंस्थेचे नाव, _____

पत्ता _____

संपर्क क्रमांक _____

ई-मेल _____

मार्नेटिंग ऑफिस; ब्लॉक २९/७, आग टी चार्ज, अलंद डिंक रोड, पुन आग डि.ब्लॉक, अलंद जालिफ-६०, फोन- ०२५३-८८५१५००/८६३
 रॉज, ऑफिस; १/२, प्रेस्टीज वॉईट, दशत मार्केट जयल, कौन्डा कॉम्प्लेक्स, नासिक फोन: ०२५३-२५८२०८/०९

अत्याधुनिक व स्वमालकीत्या डेटा सेंटरसह उपलब्ध

महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन लि.

प्रशासकीय कार्यालय : सीटीसी क्र ११९/बी, प्रमिला अपार्टमेंट, तिसरा मजला, 'लक्की' बंगलो
शेजारी, लक्की रोड, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर, पुणे ४११०१६ फोन : ०२०-२५६७३००८ / २५६७९००८

राज्यस्तरीय प्रशिक्षण शिबीर- महाबळेश्वर

नाव नोंदणी अर्ज

१) प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे नाव :- राज्यस्तरीय प्रशिक्षण शिबीर - महाबळेश्वर

२) कालावधी :- २९ व ३० सप्टेंबर २०१८ ३) फेडरेशन सभासद क्र.:-

४) संस्थेचे नाव व पत्ता :-

५) संपर्क क्र. :-

६) संस्थेचा ई.मेल. आय. डी. -

आपल्या प्रशिक्षणास आमच्या संस्थेचे खालील प्रतिनिधी उपस्थित राहतील.

अ.न.	प्रतिनिधीचे संपूर्ण नाव	पद	मोबाईल क्र.

वरिल प्रतिनिधींची नोंदणी करावी, यासाठी डी.डी. महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन लि. या नावाने काढावा. * डी. डी. नं..... रक्कम रु.अक्षरी.....

बँकेचे नाव :-

* पतसंस्थेची दि. ३१/०३/२०१८ ची आर्थिक स्थिती.

- १) सभासद संख्या :
- २) स्वनिधी :
- ३) ठेवी :
- ४) कर्जवाटप :
- ५) गुंतवणूक :
- ६) थकबाकीचे प्रमाण :
- ७) एन.पी.ए. :

पतसंस्थेचा शिक्का व सही

आंतरराष्ट्रीय सहकार वर्ष २०१२ चा महाराष्ट्र शासनाचा पहिला

“ सहकार भूषण ”

पुरस्कार प्राप्त रायगड जिल्ह्यातील पहिली पतसंस्था
आय.एस.ओ. १००१-२०१५ प्राप्त जिल्ह्यातील पहिली संस्था

आदर्श नागरी सहकारी पतसंस्था मर्या., अलिबाग-रायगड.

वसंत व्हिला, स्टेट बँकेशेजारी, टिळक रोड, ता. अलिबाग, जि. रायगड.

फोन नं - ०२१४१ - २२८२८२ / २२००७५

वर्षाचे ३६० दिवस

सकाळी ८ ते रात्री ८ सलग १२ तास सेवा देणारी

रायगड जिल्ह्यातील पहिली पतसंस्था

आम्ही पार केला २०० कोटी व्यवसायाचा टप्पा

आता वाटचाल २५० कोटी व्यवसायाकडे

‘आम्ही सज्ज आहोत
तुमच्या खातेदारांसाठी
सर्वोत्तम सुविधांसह...आणि तुम्ही?’

K3ONE अमर्याद संधी

..... व्यवसायवृद्धीची

K3ONE
कोअर बँकिंग सोल्युशन

प्रगती करू इच्छिणाऱ्या आणि
उच्च ध्येय असणाऱ्या पतसंस्थांसाठी...
अमर्याद संधी!

आजच्या या स्पर्धेच्या युगात तुम्ही अग्रणी रहावे, ग्राहक सेवे बरोबरच व्यवसायवृद्धीच्याही अमर्याद संधी उपलब्ध व्हाव्यात हे ध्येय ठेऊन सादर करीत आहोत **K3ONE - ब्राउजरबेस्ड मल्टी डिवाईस कोअर बँकिंग सॉफ्टवेअर**, नविन **SIMFI प्लॅटफॉर्म** सोबत.

K3ONE : सर्वांथर्नि “ब्राउजरबेस्ड मल्टी डिवाईस सॉफ्टवेअर” असल्याने कॉम्प्युटर, लॅपटॉप, टॅबलेट आणि मोबाईल वर देखील चालू शकते. पतसंस्थांच्या व्यवसाय पध्दतीमध्ये ह्यामुळे अमुलाग्र बदल होईल. संपूर्ण बँकिंग सेवा टॅबलेट / मोबाईलच्या माध्यमातून एजंट अथवा दुकानदारांमार्फत गावा-गावात शेवटच्या घटकापर्यंत पतसंस्था पोहचवू शकतील.

ब्राउजरबेस्ड सोबतच हे सॉफ्टवेअर प्रगत अशा क्लाउड तंत्रज्ञानावर आधारित आहे. आता लेटेस्ट क्लाउड तंत्रज्ञानाचे सर्व फायदे संस्थेला उपलब्ध होतील. ब्राउजरबेस्ड असल्याकारणाने सर्व शाखांचे कामकाज सुलभ आणि सुटसुटीत होईलच तसेच खातेदारांनाही जलद सुविधेचा आनंद घेता येईल.

“**SIMFI प्लॅटफॉर्म**” : मोबाईल पेमेंट सिस्टीम मधल्या अत्यंत प्रगत अशा **SIMFI प्लॅटफॉर्म**च्या सर्व सेवा आता **K3ONE** च्या माध्यमातून संस्थाना उपलब्ध होतील. जसे आधार एनेबल्ड पेमेंट्स, डेबीट- क्रेडीट कार्ड, मायक्रो ATM, कॅश अ‍ॅट पॉस (POS), BBPS इ. इतकेच नाही तर **SIMFI प्लॅटफॉर्म**चे भविष्याचा वेध घेणारे प्रगत कस्टमर अ‍ॅप, मर्चंट अ‍ॅप तसेच पिग्मी अ‍ॅप सर्वांना सहज उपलब्ध होतील.

SIMFI प्लॅटफॉर्मद्वारे मिळणाऱ्या सेवा

पे डायरेक्ट ATM
कार्ड सुविधा

सभासदांसाठी
मोबाईल अ‍ॅप

पतसंस्थेच्या शाखेसाठी
मोबाईल अ‍ॅप

व्यापाऱ्यांसाठी
मोबाईल POS

पिग्मी एजंटसाठी
मोबाईल अ‍ॅप

कस्टमर सर्विस पॉईंट
(CSP) मोबाईल अ‍ॅप

लाईव्ह डेमो / साईट व्हिजिट करीता ८६०५० १०३१८ या क्रमांकावर मिस्ड कॉल द्या

www.k3one.com

peocit

ISO 27001:2013 प्रमाणपत्र प्राप्त कंपनी

पिओसिट सॉफ्टवेअर सोल्युशन्स प्रा. लि.

कॉर्पोरेट ऑफिस : ऋषिकेश, न्यू इंडिया स्कूलजवळ, भुसारी कॉलनी, कोथरुड, पुणे - ४११०३८

फोन क्र. : ०२० २५२८ ३००२, ६५२९ ०२०१, ९९६०१००३१२, ९९६०१००३३०, ७४२००७१६७७

ई-मेल : sales@peocitsoft.com | www.peocit.com

शाखा : पुणे | मुंबई | सातारा | नागपूर | सोलापूर | गोवा | इंदोर | हैदराबाद | बेंगळुरू | बेळगाव

उपलब्धी

अर्थरत्न पुरस्कार

द्वारा सह्याद्री उद्योग समूह,
अहमदनगर

प्रतिबिंब पुरस्कार

द्वारा सहकार सुगंध, पुणे

बँको पुरस्कार

द्वारा अवीज् पब्लिकेशन,
कोल्हापूर

दीपस्तंभ पुरस्कार

द्वारा राज्य फेडरेशन,
महाराष्ट्र राज्य

राष्ट्रीय पुरस्कार

द्वारा फेडरेशन ऑफ मल्टिस्टेट
को-ऑप. क्रेडिट सोसायटीज,
लि; पुणे

भारतीय स्वातंत्र्याची फुले सदा टवटवीत राहोत!
भारतीय स्वातंत्र्याचा सुगंध दिगंतात दरवळत राहो!

- गृहकर्ज
- सोने तारणकर्ज
- व्यवसाय-उद्योगकर्ज
- महिला स्वयंसहाय्यता समूहकर्ज
- मासिक योजना
- मुदत ठेव योजना
- दाम दुप्पट योजना
- आवर्त ठेव योजना
- लॉकरची सुविधा
- कोअर बँकींग
- आरटीजीएस, एनईएफटी
- एस.एम.एस.बँकींग

धनंजय तांबेकर

व्यवस्थापकीय संचालक

सौ. राजश्री हेमंत पाटील

अध्यक्ष

Regd.No.MSCS/CR/818/2013

ISO 9001-2008 Certified

गोदावरी अर्बन

मल्टिस्टेट क्रेडिट को-ऑप. सोसायटी लि; नांदेड

मुख्यालय : सूर्यवंशी कॉम्प्लेक्स, तरोडा नाका,

नांदेड - 431 605 फोन : (02462) 267277

Email : headoffice@godavariurbanmultistate.org

Web : www.godvariurbanmultistate.com

‘अर्थपूर्ण’ आयुष्याचा सोबती

पतसंस्थांच्या इतिहासातील क्रांती

अद्ययावत, वेगवान ॲपची निर्मिती

समता मोबाईल बँकींग

Mobile Banking:

- Fund Transfer
- Account Summary
- Account Statement

Mobile ATM:

- Cash Withdrawal
- Cash Deposit

Recharges & Bills:

- Mobile & Landline
- DTH
- Data Card
- Bill Payments

Web: www.samatapat.com

Email: info@samatapat.com

विश्वास + सुरक्षितता = समता

समता

नागरी सहकारी पतसंस्था मर्या. कोपरगांव

प्रेषक :

महाराष्ट्र राज्य सहकारी पतसंस्था फेडरेशन लि., पुणे
सुरक्षा भवन, २रा मजला, ९ इंडस्ट्रियल इस्टेट,
मुकुंदनगर, गुलटेकडी, पुणे-४११०३७.

प्रति,
